

Ilinniartitsisoq

IMAK - Grønlands lærerforening

Foto: Justus Kaspersen

April '15

April '15

- 3 Atuarfik pillugu naliliineq
4 Evalueringen af den grønlandske folkeskole
- 6 Forældrene føler, at de bliver overlistet af
Kommuneqarfik Sermersooq
9 Angajoqqaat misigisimapput Kommuneqarfik
sermersuumit qoqassineqarlutik
- 14 Skolerne i Qaasuitsaq's bygder kommer til at minde mere
om børnehaver
16 Qaasuitsup nunaqarfiini atuariit meeqqerivinnut
eqqaanarnerulissapput
- 19 Alt er godt, bare eleven er aktiv!
22 Atuartoq eqeersimaarpat sinneri tamarmik
ajussanngillat!
- 26 Lærernes muligheder er stødt på grund
28 Ilinniartitsisut ikkarleqqapput
- 30 Endelig bliver Atuarfik Mathias Storch skiftet ud med en ny
skole
32 Atuarfik Mathias Storch kiisami nutaamik
taarserneqalerpoq
- 34 Inerisaaviup Naalakkersuisunut qaninnerulernissaa
35 Inerisaavik tættre på Naalakkersuisut
- 36 Skolefe på Atuarfik Mathias Storch
37 Atuarfik Mathias Storchimi skolefe
- 38 Kingullermit
39 Siden sidst

Ilinniartitsisoq

Udgivet af IMAK

Ansvarshavende redaktør:
Sivso Dorph

Redaktion:
imak@imak.gl

Justus Kaspersen – Ilulissat
namibia@greenet.gl
Tlf. 542263

Layout:
Jan Ellesgaard

Forside-/bagsidefoto:
Justus Kaspersen

Oplag:
1.250 stk.

Tryk:
TOPTRYK, Gråsten

Deadline næste nummer:
12. maj 2015

IMAK

Noorlernut 23
Postboks 867
3900 Nuuk
Tlf. 32 25 50
Fax 32 50 61
Email: imak@imak.gl

Siulittarsoq/Formand

Sivso Dorph
Noorlernut 23
Postboks 867
3900 Nuuk
Arb. 32 25 50
Mobil 54 33 39
Pri. tlf. 31 10 29
Email: sdo@imak.gl

Atuarfik pillugu naliliineq

Atuarfik pillugu naliliineq maanna saqqummersimalerpoq. Sinniisoqarfiup 2013imi ataatsimiinnerani Sinniisoqarfimmit kissaatigineqarpoq atuarfik pillugu naliliisoqassasoq, tassalu ukiut marlungajaat qaangiuttullu kissaatigisaq tamanna piviusunngorpoq.

Naliliinermi makku qulequttat sammineqarput: Atuar-titsineq, Siunertat naliliisarnerlu, Atuartut, ilinniartitsisut, Angajoqqaat, Atuarfinni pisortat, Atuarfinnik aqutsisoqarfiit, Sammisat allat kiisalu Atuartunik tiguseqqittartut. Qulequttani taagorneqartuni misissuigaanni nalunaarusiatut naliliineq tamarmi qulequttanut sammineqartunut tamanut isornartorsiuvivoq. Nalunaarusiap naatsumik oqariartuutigaa atuarfimmu inatsit siunertani malillugu ingerlanneqanngitsoq, ilaatigut oqariartuutugalugu meeqqap anguniagassatut siunniussimasai tunngavigalugit atuar-titsisoqanngitsoq. Nalunaarusiap aamma oqariartuutigaa "Atuartitseriaatsit ilikkarluarfiusut" ilinniartitsisunut pikkorissaatigineqarnerani siunertatik malillugit pikkorissaatigineqarsimanngitsut.

Isornartorsiorneqartunut ilaavortaaq kommunit inatsimmi pisussaaffilerneqarnertik tunngavigalugu politikikkut, iliuusissatigut pameraanikkullu iliuuseqasinnaasi-manngitsut. Kommunillu atuarfimmik ingerlatsinermik tigumminiinnassagunik qanoq iliuuseqartariaqartut pisussaaffimminnik takutitsillutik, taamaattoqanngippallu kommunit pisussaaffisa ilaat qitiusumik ingerlatsivimmut nuunneqarlutik ingerlanneqalertariaqartut.

Ilinniartitsisut assigiinngitsutigit isornartorsiorneqarput siullermik atuartut ataasiakkaat iliuusissatut pilersaarutaat aallaaviginagit atuartitsisarmata, atuarfinni ilinniartitsisut akornanni suleqatigiinnissamik ajornartorsiortoqarmat, ilinniartitsisoqarmat atuartitsinissamut naammaganngitsunik piareersartartunik aammattaaq oqaatigineqarluni meeqqat eqqissiviittut atuarfimmil pilersitseqataaffigineq-artartut pissutsit taamaannerannut akuersaaginnarnikkut, ataatsimoorussatut isummiussat aallaaviginagit. Atuarfinni pisortat arlalitsigut aamma isornartorsiorneqarput. Nalunaarusiap oqariartuutigaa atuarfinnik kivitsiso-qassapat atuarfinni pisortat siuttuusariaqartut maligassiinikkut ersarinnerusunillu anguniagassaliinikkut, atuariup ingerlanneqarneranut siunnerfinnik tunngavili-

isunik. Pisortat pameraanermi aqutsisutut ersarinngip-pallaarnerat oqariartuutaavoq.

Nalunaarusiap inerniliussat ilaattut oqariartuutigaa meeqqat taama amerlatigisut atuarfimmil ajornartorsiute-qarnerisa takussuseraa, inuiaqatigiinni aqqitassarpas-suaqarmat kiisalu inunnik isumaginnittoqarfiit, atuariit, angajoqqaat, ilinniartitsisut atuariillu pisortaannut ersarin-nerusumik pisussaaffinnik killiliisoqartariaqartoq, kikkut suut suliarissaneraat ersarinnerulersillugit.

Taavami? Nalunaarusiap taama annertutigisumik isornar-torsiuisoq qanoq sumullu atorsinnaagatsigu? Ilinniartitsisorpassuaqarpoq maligassiulluarlutik atuartit-sisunik. Taakku annerusumik eqqaaneqanngillat.

Isumaqarpunga nalunaarusiap taamaattoq aqqitassar-passuarnik tikkuartuisoq, tassanngaanniit tigusariaqarip-put qanoq iliuuserisinnaasavullu pimoorullugu oqaluuser-alugit aallartilluta. Immitsinnut qiviarluta aqqutip pitsaasup tungaanut alloriassagutta suut alloriarfigissanerlugit ilinniartitsisutut, atuariup pisortaattut kattuffimmilu inger-latsisutut oqaloqatigiissutigisariaqarpavut paaseqatigiif-figalugillu. Isummersoqatigiinneq ajunngitsoq alloriarfissa-nillu tikkuussisoq aqqutissatuarivarput, isumaqarpungalu taamatut isummersornermi ilinniartitsisut siuttuusariaqar-tut.

Sivso Dorph

Evalueringen af den grønlandske folkeskole

Nu foreligger evalueringen af den grønlandske folkeskole. Repræsentantskabsmødet i 2013 ønskede en evaluering af den grønlandske folkeskole. Nu snart to år efter er ønsket virkeliggjort.

Evalueringen har følgende overskrifter: Undervisningen, Mål og evaluering, Eleverne, Lærerne, Forældrene, Skolelederne, Forvaltningerne, Andre temaer samt De aftagende skoler.

Hvis vi skal udtrykke et kort og klart billede af evalueringen, så retter den sønderlemmende kritik af samtlige overskrifter. Evalueringen viser, at folkeskoleloven ikke efterleves, og siger blandt andet at undervisningen ikke tager udgangspunkt i den enkelte elevs handleplaner. I rapporten anføres også, at kurserne i "Effektive undervisningsprincipper" ikke efterlever tankerne bag principperne.

Et andet kritikpunkt er, at kommunerne langt fra kan løfte den politiske, strategiske og pædagogiske rolle, som de er tiltænkt i loven. I rapporten står der blandt andet, at kommunerne skal oprustes, hvis de skal kunne løfte opgaven og bevare deres del af opgaven, alternativt kan en del af opgaveløsningen centraliseres.

Lærerne kritiseres på en række punkter, først og fremmest ved, at man ikke tager udgangspunkt i den enkelte elevs handleplaner, at der er samarbejdsproblemer på skolerne, at der findes lærere, som ikke forbereder sig godt nok til deres undervisning. Af rapporten fremgår det endvidere, at lærerne også med til at skabe de urolige børn på grund af manglende fællesholdninger på skolerne.

Lederne kritiseres på en række punkter. I rapporten står blandt andet, hvis skolerne skal løftes, så skal lederne gå forrest og sætte klare pejlemærker, som kan danne grundlaget for skolens virksomhed. Det nævnes også, at lederne er for usynlige som pædagogiske ledere.

Det fremgår endvidere af rapporten, at problemet med så mange eleverne med adfærdsproblemer, er udtryk for et samfundsmæssigt problem, hvor opgave-/rollefordelin-

gen skal gøres mere klar i forhold til socialforvaltningen, skolen, forældrene, lærerne samt skolelederne. Hvad så? Hvad kan vi bruge en så negativ rapport til? Vi har masser af lærere, der er rollemodeller. De fik ikke meget plads i rapporten.

Jeg mener, når vi har en rapport, der peger på en masse udfordringer, så må vi tage den derfra og tage diskussionerne op for at nå til bunds i problemerne. Vi skal se hinanden i øjnene som lærere, skoleledere og organisation og tage en konstruktiv dialog for at finde frem til de rigtige skridt i forståelse med hinanden.

En konstruktiv dialog, hvor lærerne fører an i debatten og viser retning, er det rigtige skridt.

Sivso Dorph

IMAK frygter for folkeskolen hos kommunerne

Den skrøbelige økonomi hos landets kommuner får IMAK til at opfordre til at centralisere folkeskolen

Af Inge S. Rasmussen

Alle kræver en bedre folkeskole i Grønland. Men spørgsmålet er hvordan. Spørgsmålet er også, om kommunerne magter at løfte opgaven. Det tyder det ikke på, mener IMAK. Formand Sivso Dorph har derfor udsendt en pressemeddelelse i marts måned, hvor han påpeger, at der i flere kommuner er skåret ned på efter- og videreuddannelsesmidlerne. Det gælder for eksempel Kommuneqarfik Sermersooq, hvor de store skoler nu må have maksimalt 1784 timer, som skal fordeles til efter- og videreuddannelse. - Et beløb, der hurtigt er brugt op, konstaterer Sivso Dorph. I Qeqqata Kommunia har man valgt helt at droppe videreuddannelse for lærerne. En hurtig rundringning til de to øvrige kommuner viser,

at Kommune Kujalleq tilsyneladende ikke vil ty til besparelser på efter- og videreuddannelser.

- Vi har ikke fået politisk pålæg om at spare på kurser, oplyser Jens Korneliussen, der er forvaltningschef for skoler og daginstitutioner.

Nordpå, i Qaasuitsup Kommunia, er der sket en mindre besparelse på 63.000 kroner i år i forhold til sidste år. Fungerende direktør i forvaltningen for Kultur, Undervisning og Fritid, Rie Johansen, oplyser, at i alt lyder bevilningen for 2015 på 612.000 kroner mod 675.000 kroner sidste år til kurser, herunder efteruddannelser, for ni byskoler og 30 bygdeskoler.

Farlig vej at gå

IMAKs formand fremhæver, at kommunernes sparemanøvrer bevæger sig på tynd is, fordi der i allerhøjeste grad er brug for at øge lærernes kompetencer ved efter- og videreuddannelser.

For man kan ikke skaffe hverken sprog-, matematik- og fysiklærere i det omfang der er behov for.

- Derfor er den eneste farbare vej at efteruddanne de lærere, vi har, så de får de nødvendige kompetencer i sprog og matematik og fysik, lyder det fra Sivso Dorph. Han fastslår videre:

- IMAK er i tvivl om, kommunerne kan løfte folkeskolen. Under de underværende forhold ser IMAK gerne, at folkeskolen centraliseres, siger lærerformanden.

IMAK'ip kommunini meeqqat atuarfiisa ingerlanneqarnerat annilaangassutigigaa

Nunatta kommunii aningaasaqarnerup qajannartumik inissisimanera tunngavigalugu IMAK'ip meeqqat atuarfiata qitiusumik aqunneqalernissaa kajumissaarutigaa

Inge S. Rasmussen'imit

Kikkut tamarmik nunatsinni meeqqat atuarfiata pitsanngorsarneqarnissaa piumasaraat.

Apeqqutaaginparporli qanoq. Apeqqutit ilagaattaaq kommunit suliaasaq taama ittoq naammassisinnaaneraat.

IMAK'ip taamaasorinngilaa.

Taamaammat siulittaasup Sivso Dorph'ip martsimi tusagassiutinut nalunaarutimini kommunit arlallit ilinniaqqinnissamut aningaasat atugassatik ikilisarsimagaat tikkuaapaa.

Assersuutigalugu taavaa Kommuneqarfik Sermersuumi, atuarfissuaqarfiusumi, ilinniaqqinnissamut annerpaamik tiimit 1784'it agguarneqassasut.

- Aningaasat taama ikitsigisut ingerlaannaq nunguttussat, Sivso Dorph'ip oqarneratut.

Qeqqata Kommuniata ilinniartitsisut ilinniaqqinnissaat unitsivissallugu aalajangiussimavaat.

Sianerluni tusarniaapallaqattaarnerup paasinarsisippaa, kommunit allat soorlu Kommune Kujallip ilinniaqqinnissamut aningaasat atugassatik ikilisarniannikkai.

- Naalakkersuinikkut pikkorissarnermut aningaasat atu-gassavut ikilisassagivut naalakkiutigineqanngilaq, Jens Korneliussen, atuarfeqarfinni ulluinnarnilu paaqqinnittarfinnik ingerlatsivimmi pisortaq, oqarpoq.

Avannaani Qaasuitsup Kommuniata ukioq kingullermut sanilliullugu aningaasat amerlanngitsut 63.000 kroninik ilinniaqqinnissamut atugassatik ikilisimavaat. Kultureqarnermut, Atuartitaanermut Sunngiffeqarnermullu ingerlatsivimmi pisortaagallartup Rie Johansenip nalunaarutigivaa, 2015'imi aningaasat illoqarfinni atuarfinnut 30'usunut nunaqarfinnullu qulingiluaasunut pikkorissarnermut taakkunanngalu ilinniaqqinnissamut atugassat tamakkerlutik akuerisaasut 612.000 kroniusut siorna 675.000 kroniusimagaluartut.

Ingerlatsineq navianartog

IMAK'ip siulittaasuata erseqqissaatigaa, kommunit ilinniaqqinnissamut aningaasat atugassatik ikilisarnersigut, navianartumik ingerlatsilersut, tassami ilinniartitsisut pikkorissartarnermikkut piginnaaneqarlualernissaat pisariaqarlunnarmat.

Ilami oqaatsinut, matematikkimut fysikkimullu ilinniartitsisut pisariaqartinneqartut amigaataajuarmata suli.

- Taamaammallu ilinniartitsisut pigisavut oqaatsinut, matematikkimut fysikkimullu ilinniartitsisut pikkorissut pigilissagutsigit ilinniaqqittarneq aqutissatuaammat, Sivso Dorph oqarpoq.

Nangillugulu aalajangersumik oqaatigaa:

- IMAK'ip nalornissutigaa, kommunit meeqqat atuarfiata qaffassarnissaa artunnginneraat. Massakkut atukkat tunngavigalugit IMAK'ip meeqqat atuarfiata qitiusumik aqunneqalernissaa piumaneruua, ilinniartitsisut siulittaasua oqarpoq.

Forældrene føler, at de bliver overlistet af Kommuneqarfik Sermersooq

Der bliver skolestrukturændringer med skolerne i Nuuk, således at de yngste elever og de ældste elever kommer til at gå i hver deres skole. Hvordan skal skolegangen og med hensyn til det pædagogiske foregå? Stiller forældrene spørgsmål, men kommunen svarer ikke deres spørgsmål

Overfladisk planlægning

Kirsten Fencker har et barn, der går i 2. klasse i Uka-liusaq Skole i Nuuk, desuden har hun et barn, der skal begynde i 1.klasse til efteråret.

Kirsten samt nogle forældre på i alt 8 synes, at planlægningen af de kommende skolestrukturændringer, blev presset ned over dem og på en overfladisk måde.

- Vi vurderer, at vi mangler mange informationer angående de kommende skolestrukturændringer med skolerne i Nuuk, siger Kirsten Fencker.

En dag læste Kirsten på facebook, at en mor delte en tekst angående kommende skolestrukturændringer. I første omgang troede Kirsten, at det drejede sig om selve skolebygninger, der skulle fornyes og ændres, men så forstod hun, at planen var, at de yngste elever og de ældste elever for fremtiden skulle deles og skulle til at gå på hver deres skole.

- Vi forstod, at man var begyndt at drøfte planerne allerede i maj måned 2014,

- Da den kommende høring blandt borgene ikke var annonceret 2 dage inden, undersøgte én af mine medforældre kommunens hjemmeside - og da der heller ikke der stod noget om kommende borgerhøring, ringede vedkommende selv til kommunen for at spørge, om de ikke skulle sætte den på deres hjemmeside. Først efter vedkommende havde ringet, blev den sat på, siger Kirsten Fencker.

På dagen til borgerhøringen den 26. september tog vi afsted til mødet i Uka-liusaq's kantine. Der blev jeg mødt af mange interesserede forældre endda omkring 30 stk., de stod og ventede udenfor, for de manglede en nøgle til at komme ind med. Én af de ventende var konsulent Peter Von Staffelt fra kommunens forvaltning.

- Vi stod og ventede udenfor i lang tid, og da han fra kommunen blev træt af at vente, besluttede han og sagde: - Ok, så kan vi bare holde mødet i forvaltningen i stedet for. Så gik han. Vedkommende satte ikke et opslag om det kommende møde, angående ændringen af borgerhøringens flytning. Vi, forældre, satte selv et opslag om det, og da vi ikke havde noget at sætte opslaget fast på døren med, brugte vi noget tyggegummi, som vi fandt, til at sætte det med, fortæller Kirsten Fencker.

Det, der kan kaldes for borgerhøring, blev holdt i forvaltningen, og de interesserede forældre, der kom, havde mange spørgsmål, men ingen kunne give svar på deres spørgsmål.

- Forældrene var forvirrede, og det var tydeligt, at de var skuffede. Den person, der kom med forklaringerne, lød som om, vedkommende mente, - jeg kom ikke her for at høre på jer, men I kom her for at høre på mig! siger Kirsten.

-Forældrene havde mange spørgsmål at stille, men de kunne ikke få svar, blandt andet blev der spurgt, hvor de personer, der havde taget beslutningerne om ændringen, var, hvor myndighederne var, blev der svaret, at de var taget på ferie, fortæller Kirsten Fencker og fortsætter:

- Heldigvis var der blandt forældrene en person, der så ud til at have kendskab angående høringer, og han sagde, at denne høring ikke kunne kaldes for en høring.

Der blev jo heller ikke tolket, ingen, der tog referat af mødet og heller ingen deltagere fra myndighederne. Den mand, blandt mødedeltagerne og som havde kendskab til høringer, forlangte, at der skulle sættes en ny dato på en ny høring, og heldigvis på grund af denne mands forlangten, blev denne såkaldte ufuldstændige høring flyttet til en anden dato, fortæller Kirsten Fencker.

Denne mand gjorde klart, at forældrene ønskede at få et klart svar angående, hvilke fordele denne skolestrukturændring i Nuuk ville give samt især hvilke pædagogiske rammer den ville få.

- Det lød nemlig sådan, at når der laves særskilt grundskole og en ungdomsskole, altså når de yngste og de ældste ikke længere går i samme skole, så ville alle problemer på skolerne blive løst. Alligevel kunne dette ikke dokumenteres, siger Kirsten Fencker.

Kommunalbestyrelsens mødereferat

Alligevel stod der noget helt andet skrevet på kommunalbestyrelsens mødereferat fra den 27. jan. 2015.

For der stod skrevet i referatet, at der var blevet holdt en høring for skolebestyrelser, lærere, elever og interesserede forældre, og at langt de fleste havde været tilfredse med de nye planer, og at ganske få forældre havde været bekymrede for planerne.

- Vi, der var med til mødet vidste, at høringssvarene var 13. Vi kiggede os grundigt om, for at se hvor mange, der var for og hvor mange, der var imod, vi satte kryds for alle svar også for hvor mange, der hverken var for eller imod. Efter optælling kunne vi se, at ud fra de 13 svar var der kun 2, der var for ændringerne resten var imod eller var hverken for eller imod, siger Kirsten.

-Vil det sige, at kommunalbestyrelsens referat var usand? Spurgte vi.

-Ja, den var usand. Vi føler, at vi blev overlistet af Kommuneqarfik Sermersooq's forvaltning, siger Kirsten Fencker.

Til dette uddybede hun, at de som en forældregruppe havde bedt om at se alle kommunens referater, og der kunne de se alle de skrevne høringssvar, og dermed havde medlemmerne af kommunalbestyrelset ellers haft gode muligheder for at se nærmere på tallene. Da borgerhøringen den 26. sept. ikke lykkedes, blev den udsat og blev holdt den 21.oktober 2014 på Samuel Kleinschmidt Skole, og denne gang var skolelederne i Kommuneqarfik Sermersooq med til høringen, de var: Søren Valbak, direktør for forvaltning for skole, skolechef Hans Peter Broberg og endelig dengang midlertidige borgmester Anda Uldum, og dem fra teknisk forvaltningen sendte også en person, der skulle komme med en forklaring og endelig var der en tolk og referent tilstede. Der blev fortalt, at det drejede sig om skolesektorplanerne altså skolernes byggeteknisk ændringsplaner. Dem, som forelagde disse forklarede, at de ting forældrene søgte at få svar på, nemlig de kommende pædagogiske rammer, kunne de ikke komme nærmere ind på.

- De fik ellers en person fra teknisk forvaltningen til at

starte med at fortælle om, hvor store de nye skolebygninger for fremtiden bliver, hvor store vinduerne kommer til at være. Og da vedkommendes forklaringer ikke vedrørte os forældre, sagde vi, at vi desværre ikke ønskede at høre mere om disse emner, fortæller Kirsten Fencker og fortsætter:

- Vi gjorde opmærksom på, at vi var kommet for at høre om planerne for indholdet, hvordan kommer vore børn til at blive undervist? Vi spurgte om dette mange gange. Der stod jo skrevet, at når skolestrukturen bliver ændret, så ville man forbedre elevernes færdigheder samt at når eleverne forlader folkeskolen, så ville de forlade den med bedre karakterer. Når der står skrevet således, så var det ikke kun skolens bygninger, der kommer til at blive ændret, vi som forældre ønsker virkelig at vide, hvordan man ville opnå, at vore børn kommer til at få højere karakterer, forklarer Kirsten Fencker.

Vedkommende forklarede også, at man ikke kunne løse problemerne med et klik på folkeskolen, bare ved at ændre bygningerne. Så det bliver nødvendigt også at tænke på de pædagogiske rammer for fremtiden.

- Dem, som fremlagde skolestrukturplanerne for borgerne, kunne ikke fortælle os om de pædagogiske tiltag for fremtiden. De kunne desværre kun sige, at de ville indkalde til et andet borgermøde, når de selv havde talt om disse og er klar til at svare på vore spørgsmål, fortæller Kirsten.

Den tredje gang forældrene mødte op

Skoleforvaltningen i Kommuneqarfik Sermersooq indkaldte forældrene igen til møde den 6. november, med overskriften: Debataften om de pædagogiske muligheder i skolesektorplanerne.

- Heller ikke denne gang havde de talt om de pædagogiske tiltag! Vi som forældregruppe kom ellers igen med vore spørgsmål, men fremlæggerne kunne ikke komme med nogle svar, fortæller Kirsten forundret og fortsætter:
- Til sidst kunne de kun love os, om at sende os referatet af mødet sammen med svarene på vore spørgsmål.

Kirsten Fencker og forældregruppen ventede i lang tid på de lovede svar, og da det blev sent i december måned uden svar, spurgte én af forældrene til dem.

- Endelig modtog vi referatet, og da vi læste det, kunne vi hverken finde hoved eller hale på det, det var fuldstændigt uforståeligt, det var skrevet blandet både på dansk og grønlandsk, og til sidst var det kun skrevet som i stikord, siger Kirsten.

I løbet af januarmåned modtog Kirsten en mail af én af forældregruppen, og der stod, at kommunalbestyrelsen havde holdt et møde den 16. januar og havde godkendt de planlagte skolestrukturændringer, og at der stod tydeligt skrevet, at forældrene var til høring om de kommende planer, og at flertallet af dem havde godkendt dem.

Således havde Søren Valbak, direktør for forvaltning for skole også gjort det klart både i Nuuk TV og i Sermitsiaq det samme og sagt, at flertallet af forældrene havde været enig.

Yderligere gjorde han det klart, at der havde været holdt 3 borgerhøringer - selvom det første overhovedet ikke

kunne kaldes for høringsmøde efter Kirsten Fencker's mening.

- Ikke én eneste gang modtog vi de lovede svar på vore spørgsmål, og i kommunalbestyrelset blev der endelig besluttet om, at planerne gennemføres. I forældregruppen besluttede vi hurtigt om at holde et møde og blev enige om at skrive til pressen, siger Kirsten Fencker.

De holdt møde med borgmester Asii Chemnitz Narup Kommuneqarfik Sermersooq reagerede på forældrenes brev til pressen og til kommunen, og de blev indkaldt til møde med borgmester Asii Chemnitz Narup.

- Vi holdt møde med borgmester Asii Chemnitz Narup, udvalgsformanden Poul Hansen samt med Søren Valbak den 18. marts. Til mødet indrømmede de, at de havde behandlet sagen på en rodet måde, og de undskyldte og sagde, at de var kede af det. Men borgmester Asii Chemnitz Narup fik os til at droppe vores udtalelse angående, at politikerne havde løjet for os, fortæller Kirsten Fencker. Yderligere indrømmede borgmesteren, at man havde så travlt med at nå, at det kom med på finansloven, at sagen var behandlet på en rodet måde.

- Borgmester Asii Chemnitz Narup mener, at det er udmærket at lave en ny skolestruktur.

- Så gjorde vi opmærksom på, at grunden, til at vi forældre handlede som vi gjorde, ikke bare var for at være negative, men fordi vi ønskede, at få ordentlige svar med ordentlige begrundelser, så der kommer ordentlige beslutninger.

- Vi har stadigvæk ikke fået svar på, hvordan kommunen ville nå sit mål. Der står jo overhovedet heller ikke nogen steder om dette emne, siger Kirsten.

- Hvad synes I som forældre angående planerne om, at de yngste og de ældste elever skal gå hver deres skole? Spurgte vi.

- Vi synes, at det er i orden, at skolevæsenet tager et nyt skridt, for vi har kendskab til, at de unge mennesker har for lave karakterer, når de forlader folkeskolen, og dette skal der laves om på, og vi er nødt til at gøre noget, uanset om det drejer sig om denne aktuelle model eller en anden, men for at nå ordentlige mål, skal der planlægges ordentligt som f.eks. på denne her måde; hvis plan A ikke lykkes, så må man have plan B i baghånden, siger Kirsten Fencker, der nu i starten af april måned stadigvæk venter på referatet af deres møde med borgmesteren. Da Kirsten Fencker blev spurgt om, de havde planer om en protestdemonstration, svarede hun:

- Vi er åbne for det, mine børn vil blive ramt, og jeg vil gøre alt for deres vegne, sluttede Kirsten Fencker.

Angajoqqaat misigisimapput Kommuneqarfik sermersuumit qoqassineqarlutik

Nuummi atuarfiit allanngortinneqalerput, meeqqat annerit minnerillu immikkut atuarfeqartinneqalissallutik. Atuartitseriaatsimmi perorsaariaatsillu qanoq inniarpat? Angajoqqaat apeqqusiipput, apeqqutilli tamakku kommunemit akissutissaqartinneqanngillat

Allattoq assiliisorlu: Karline Platou

Pilersaarusiaq qarsupittoq

Kirsten Fencker atuartuteqarpoq Nuummi Ukaliusap aturfiani 2. klassemi atuatumik, aasarulu aamma atualertussamik qitornaqarpoq.

Kirsten angajoqqaallu allat katillugit arfineq-pingasusut isumaqarput, Nuummi atuarfiit allanngortiterivigineqarniarnerat qulaaninngaanniit qarsupippallaamik ingerlanneqarsimasoq.

- Nuummi atuarfiit allanngortiteriviginiarneqarnerinut tunngavilersuutit amigarluninartutut nalilerpavut, Kirsten Fencker oqarpoq.

Ullut ilaanni Kirsten facebookertilluni atuarpaa anaat ilaata atuarniup siunissami allanngortiteriviginiarneqarnera pillugu imalik siammarteraa. Aallaqqaammut Kirsten isumaqaralarpoq, atuarfiit illutamikkut sananeqarneri nutarsarlugit allanngortiterneqalersut, paasilerpaali atuarnut minnerit annerillu immikkut atuarfeqalersinnerisigut avissaartinneqarnissaat pilersaarutaasoq.

- Suliaq sunaaffa maajimi 2014-imili eqqartorneqartarsimasoq paasivarput,

- Innuttaasunut tusarniaasitsinissap ullua ullunik marlunik sioqqullugu ussassaarutigineqanngimmat, angajoqqaat ilaata kommunip nittartagaa alakarpaa, aamma tassani soqanngimmat – nammineerluni kommunemut sianerluni aperivoq, nittartakkaminut ikkutsannginneraat. Sianereermat aatsaat nittartakkamut ikkunneqarpoq, Kirsten Fencker oqarpoq.

Innuttaasunik tusarniaasitsinissaq septembarip 26-iani nallermat Kirsten Ukaliusap kantiinaanut ataatsimiigiarpoq. Takkukkami angajoqqaarpasuit soqutiginnittullu allat 30-t missaaniittut matuersaatissaarullutik silataani utaqqerrattut naammattoorpai. Utaqqeqataasut ilagaataaq kommunemi forvaltningimi konsulenti Peter Von Staffelt.

- Silami sivisuumik utaqqivugut, kommunemi sulisoq taanna utaqqikatakkami aalajangerpoq oqarluni:

- Ajunngilaq forvaltningitsinni naapiinnarsinnaavugut. Taavalu ingerlavoq. Paasissutissamik allagartaliinngilaq, innuttaasunik tusarniaasitsinerup allamut nuunneqarn-

eramik nalunaarummik imalimmik. Uagut angajoqqaat nammineerluta allagartaliivugut, allagartaliunniagarput nipputsissinnaannginnatsigu tyggeummissarsiorarluta matumut nipputsillugu nivinngaavugut, Kirsten Fencker oqaluttuarpoq.

Innuttaasunut tusarniaasitsinertut taaneqartoq forvaltningimi ingerlanneqarpoq, angajoqqaat soqutiginnillutik takkuttut apeqqutissarpasuaqarput, apeqqutilli akineqarsinnaanngillat.

-Angajoqqaat paatsiveerusimaarput pakatsisimaarnerallu malunnaqaaq. Sulisup nassuiaasup nassuiaariaasia allaanngilaq imatut nipaartoq: Uanga ilissi tusarnianngilassi, - ilissiuna tusartussaagissinga!, Kirsten oqarpoq.

- Angajoqqaat apeqqutissarpasuaqarput akineqarsinnaanngillalli, ilaatigut apersuutigaat, inuit tamatuminnga aalajangiisut sumiinnarsut, pisortat sumiinnarsut, taannali akivoq tamakku feeriarnerarlugit, Kirsten Fencker oqaluttuarpoq, nangipporlu:

- Qujanartumik peqataasut ilaat angut innuttaasunik tusarniaasitsinernut tunngatillugu misilittagaqarpasip-poq, taannalu oqarpoq, innuttaasunik tusarniaasitsinertut taasaq, tusarniaasitsinertut nalilernerqarsinnaanngitsaq. Tassami nutserisoqanngilaq, imaqarniliortoqanngilaq, pisortanilluunniit peqataasoqanngilaq. Angutip peqataasut ilaata taassuma piumasaraa, nutaamik tusarniaanermut ulluliisoqartariaqartoq, angut taanna taama piumasaraqallartillugu tusarniaaneruniaraluaq ilaannakortutut taaneqarsinnaasoq ullormut allamut qujanartumik nuunneqarpoq, Kirsten Fencker oqaluttuarpoq.

Nangillunilu nassuiaavoq angajoqqaat erseqqissumik paaserusukkaluaraat Nuummi atuarfiit taamatut allanngortinneqarnerisigut sutigut iluaqutitaqassanersoq, pingaartumik atuartitserisaaseq perorsaariaasertaalu eqqarsaatigalugu. (Pædagogiske rammer)

- Imatut nipeqaramik grundskoleqalerpat aammalu ungdomskoleqalerpat, tassa meeqqat minnerit annerillu atuarfeqatigiikkunnaarpata, taava atuarfeqarfinni ajornartorsiutit tamarmik aqqissasut. Kisiannili qanoq aqqin-

neqarnissaanik takussutissaqanngilaq, Kirsten Fencker oqarpoq.

Kommunalbestyrelsep imaqarniliaa

Kommunalbestyrelseli imaqarniliaani jannuaarip 27-iani 2015-meersumi allatorluinnaq allassimasoqarpoq.

Tassanimit allassimasoqarpoq, atuarfiit aqutsisui, ilinniartitsisut, atuarlut, angajoqqaallu soqutiginnittullu allat tusarniaavigineqarsimasut, amerlanerpaallu periusissaq nutaaq iluarisimaarsimagaat, angajoqqaallu ikittuinnaat kisimik tamatuminnga ernumassuteqarlutik qisuariarsimasut.

- Tusarniaaneriit 13-iusut tamaasa atuarpavut, misissuataaereerlugit takusinnaavarput taakkunannga marluinnaat kisimik akuersisimasut, Kirsten Fencker oqarpoq.

- Imaappa, kommunalbestyrelsep imaqarniliaa eqqunngitsoq?, aperaarput.

- Aap, eqqunngilaq. Misiginarpoq Kommuneqarfik sermersuumi forvaltningiminngaanniit salloqittarneqartugut, Kirsten Fencker oqarpoq.

Erseqqissaatigaalu angajoqqaatigiillutik kommunep imaqarniliai tamaasa qinnutigisimagitsik, tassanilu allasimasut najoqqutaralugit takusinnaasimavaat, tusarniaanermi akissuteqaatit (høringsvar) tamarmik allassimaluartut, taamaallillunilu kommunalbestyrelsemi ilaasortat allassimasunik qimerluuataarininnissaminnik periarfissaqarluarsimagaluartut.

Innuttaasunik tusarniaaneq septembarip 26-iani pisoq iluatsinngimmat, kinguartinneqarnera oktobarip 21-iani 2014 Samuel Kleinschmidt atuarfiani pivoq, Kommuneqarfik sermersuumiillu atuarfeqarfiup pisortai tamatumuuna peqataapput, tassaasut: Atuarfiit qullersaqarfiani pisor-taaneq (Direktør for Forvaltning for skole) Søren Valbak, Immikkoortortaqarfimmi pisortaq (skolechef) Hans Peter Broberg kiisalu taamanikkut borgmesteriugallartoq Anda Uldum, taakku teknisk forvaltningimeersumik nassuiaatitassaminnik peqataatitsipputtaaq kiisalu nutserisoqarluni imaqarniliortoqarlunilu.

Erseqqissaassutigineqarporlu atuarfiit allanngortinneqarnissaannut pilersaarut (skolesektorplan) atuarfiit illutamikkut (byggeteknisk) allanngortiterneqarnissaannik imaqartoq. Taamalu angajoqqaat ugartugaat perorsaanermut tunngasortai annertunerusumik ilaangitsut saqqummiisut erseqqissaassutigaat.

- Teknisk forvaltningiminngaanneersoq saqqummiisillugu aallarniisippaat, atuarfiit siunissami illutaasa qanoq annertutiginissaat, igalaat qanoq angitiginissaat taassuma eqqartorlugit aallartikkaluarpai. Eqqartugaali uagutsinnut attuumassuteqanngimmata, angajoqqaajulluta oqarpugut, eqqartugai ajuusaaraluarluta tusarusunngikkivut, Kirsten Fencker oqaluttuarpoq, nangipporlu:

- Erseqqissaavugut imassaa tusarusullugu takkuttugut, qanoruna meeqqavut atuarinneqarniartut? Arlalippasuariarluta aperisaqattaarpavut. Tassami, allassimamata taamatut atuarfiit allanngortinneqarnerini atuarlut atuarfitsik qimakkunikku karakterigissaarnerogalutik atuarfik qimassagaat allassimalluni. Taamatut allasimasoqarniarpat, atuarfinnik allannguiniarneq illutamigut

taamaallaat allanngornissaannaanik taava imaqarniannigilaq, angajoqqaatullu paaserusoqaarput qitornavut qanoq ilillutik karakterigissaarnerunissaat anguniarneqarniarnersoq, Kirsten Fencker nassuiaavoq.

Taanna aamma erseqqissaavoq, atuarfiup illutaata allanngortinnerinnaatigut meeqqat atuarfianni ajornartorsiutit ingerlaannaq aaqqinnaviannngitsut. Taamatullu allannguisoqarniarpat perorsaanermut tunngasortai aamma eqqarsaatigineqartariaqartut. (pædagogiske rammer)

- Tusarniaanermi saqqummiisut akissutissaqartinngilaat atuarfiup allannguivigineqarnerani perorsaanermut tunngasortai qanoq ilusilerneqarniarnersut. Allatullu ajornartumik oqaannarput, suliffimminni eqqartoriarlugu kingusinnerusukku akissutissaqartilerunikku aggersaaqgittariaqassallutik, Kirsten oqaluttuarpoq.

Pingajussaanik angajoqqaat takkupput

Kommuneqarfik sermersuup atuarfeqarfimmut qullersaqarfia novembarip arfernani 2014 angajoqqaanik aggersaaqqipput, qulequtserlugu; atuarfiup nutamik ilusillup perorsaanermut tunngasortaanut tunngatillugu oqallititsineq. (debataften om de pædagogiske muligheder i skolesektorplanen)

- Aamma tassani eqqartuisimannngillat! Angajoqqaatigiilluta apersueqqikkaluarpugut, saqqummiisulli akissutissaqanngillat, Kirsten tupigusulluni oqaluttuarpoq, nangipporlu:

- Naggataatigut neriorsuinnarput, imaqarniliamik nassinriarluta aammalu apersuutigisatta akissutaannik ilanngulugu allakkatigut nassinriarluta, oqarpoq.

Kirsten Fenckerip angajoqqaallu allat neriorsuutigineqartut sivisuumik utaqqivaat, decembarilu imaalimmat suli takkuttoqanngimmat, angajoqqaat ilaata apersuutigalugit ugartorpai.

-Kiisami imaqarniliaq takkummat atuarparput, kisianni imaqarniliaq paasissaanngilaq, sunalu pineqarnersoq paasineqarsinnaanngilluinnaarluni, kalaallisut qallunaatullu akoorlugit allataavoq, naggataagullu kiisa oqaatsinik ataasiakkaanik allallattaagaannangorluni, (stikord) Kirsten oqarpoq.

Januarilu ingerlareersoq angajoqqaat ilaannit Kirsten mailimik nassinneqarpoq, tassanilu allassimavoq, kommunalbestyrelse jannuaarip 16-iani ataatsimiinnerminni aalajangersimagaat atuarfiit nutamik pilersaarusiorneqarnerat akuerineqarluni aalajangiunneqarsimasoq, aammalu erseqqissumik allanneqarsimalluni tusarniaanermi angajoqqaat amerlanerpaat pilersaarut akuersaarsimagaat.

Soorluttaaq aamma atuarfeqarfiit pisortaat Søren Valbak Nuuk TV-mi aammalu aviisimi Sermitsiami taamatut erseqqissaassuteqartoq, oqarluni, angajoqqaat amerlanerpaartaasa tamanna akuersaarsimagaat.

Taassumattaq aamma erseqqissaassutigaa tusarniaaneriit pingasut ingerlanneqarsimasut, Kirsten Fenckerillu oqarneratut – uffa siulleq tusarniaanertut taaneqarsinnaanngilluinnaartoq.

- Apeqqutigut akineqassasut neriorsoqattaareerluta ataasinnguamilluunniit akinngilaatigut, kommunalbestyrelsemilu inaarutaasumik aalajangerneqarpoq pilersaarut atuutilissasoq. Angajoqqaatigiilluta isumaqatigiipal-

lappugut naapinnarluta, tusagassiutinullu allannarluta, Kirsten Fencker oqarpoq.

Borgmester Asii Chemnitz Narup ataatsimeeqatigaat Angajoqqaat tusagassiutitut kommunemullu allagaat Kommuneqarfik sersersuup qisuariarfigaa, borgmester Asii Chemnitz Narupimiillu aggersarneqarput.

- Borgmesteri Asii Chemnitz Narup aammalu ataatsimiititaliami siulittaasoq Poul Hansen, Søren Valbakilu marsip 18-iani ataatsimeeqatigivagut. Ataatsimiinitsinni nassuerput tukappallaamik ingerlasimallutik, utoqqatserfigivaa-tigut ajuusaarfigalutalu. Kisianni allakkatsinni politikerinit salloqittarneqarsimasutut allassimanerput borgmesterip Asii Chemnitz Narup atorunnaarsippaa, Kirsten Fencker oqaluttuarpoq.

Erseqqissaavorlu borgmesterimit nassuerutigineqarsimavoq, pilersaarutip aningaasaqarnermut inatsisissamut ilanngunnissaa ulapputigineqarsimammat tukattumik ingerlatsisoorsimallutik.

- Borgmesteri Asii Chemnitz Narup isumaqarnerarpoq atuarfeqarfiup nutaamik taamatut ilusilernissaa ajunngiluinnartuusoq.

- Uagulli angajoqqaatut erseqqissaassutigaarput, imaanngimmat akerliuniaannarluta taama iliortugut, tunngavilersorluakkamilliuna aalajangiisoqarnissaa ujar-toripput.

- Sulilu akissutissarsinngilarput, kommunip taamatut anguniagaa qanoq iliorluni anguniarneqarnersoq, tama-

kkuluunniimmi ataasinnguamilluunniit allassimasutigut takussutissaqanngillat, Kirsten oqarpoq.

- Pilersaarut pineqartoq, tassa meeqqat inuusuttuaqqallu immikkut atuarfeqartinneqarnissaat ilissi angajoqqaatut qanoq isumaqarfigaasiuk? Aperaarput.

- Atuarfeqarfiup alloriaqqinnissaa isumaqataaffigaarput, inuusuttummi meeqqat atuarfianniit anisut piginnaanikip-pallaartut nalunngilarput, tamannalu iliuuseqarfigineq-artariaqarpoq, pinngitsooratalu iliuuseqartariaqarpugut modeli una eqqartugarput pineqaraluarpat allaluunniit modeli pineqaraluarpat, kisianni tamakku anguniarneqas-sappata iluamik torersumik pilersaarusiortariaqarput, soorlu imatut; pilersaarut A iluatsinngippat taava pilersaarut B suusinnaava? Kirsten Fencker borgmesterimit ataatsimeeqateqarnerminnit imaqaarniliamik pissarsinissaminnut apriliip aallartinnerani sulii utaqqisoq oqarpoq. Kirsten Fencker aperineqarami akerliussutsimik takutitsil-ersaarnersut ima akivoq:

- Tamatumunnga ammauvugut, uanga meeqqakka eqqugaasussaapput, taakku sinnerlugit sapinng-isanguara tamaat atorlugu iliuuseqarusuppunga, Kirsten Fencker naggasiivoq.

Fra folkeskole til folkevalgt

Inatsisartut og Naalakkersuisut rummer til sammen syv folkeskolelærere.

Af Inge S. Rasmussen

Gennem tiderne har adskillige skolelærere valgt at stille op til valg både på kommunal- og landspolitisk plan. Det seneste valg, til Inatsisartut den 28. november sidste år, resulterede da også i en god håndfuld læreruddannede, der fremover er at finde i grønlandsk politik. Heriblandt naturligvis Inatsisartuts nestor og formand, Lars-Emil Johansen, Siumut, der tog sin lærereksamen fra Ilinniarfissuaq i 1970. Allerede året efter blev han medlem af daværende Grønlands Landsråd.

I Naalakkersuisut sidder 45-årige Mala Høy Kúko fra Atassut som ansvarlig for Natur, Miljø og Justitsvæsen. Han kommer fra et job som skolelærer i Tasiilap Alivarpia, folkeskolen i Tasiilaq og har også siddet som medlem af IMAKs bestyrelse i en årrække.

Mala Høy Kúkos lærerkollega fra samme skole, Laura Taunajik, 35 år, blev ligeledes stemt ind i Inatsisartut som et af Siumuts medlemmer. Her finder vi også Vivian Motzfeldt, der er uddannet fra såvel lærerseminariet Ilinniarfissuaq som Ilisimatusarfik, hvorfra hun har taget en bachelorgrad i Kultur- og Samfundshistorie. Hun kommer til Inatsisartut fra GU i Campus Kujalleq.

De sidste tre lærere i Inatsisartut sidder på oppositionens pladser blandt IA's 11 mandater. Det drejer sig om Mimi Karlsen, Agathe Fontain og Peter Olsen.

Meeqqat atuarfiani suliffeqariarlutik qinikkatut sulilersartut

Ilinniartitsisut katillutik arfineq marluk Inatsisartuni Naalakkersuisunilu sulisuupput.

Inge S. Rasmussen'imit

Qangangaatsiarli ilinniartitsisorpaaluit kommunalpolitik-kimik nunalu tamakkerlugu politikkimik suliaqalerusullutik qineqqusaartarput.

Siorna novembarip 28'ani Inatsisartunut kingullermik qinersisoqarmat qinersinerup inernerata takutippaa ilinniartitsisutut ilinniarsimasut tallimat missaat nunatsinni qinikkatut sulilersussanut ilaasut.

Soorunami taakku akornanniippoq Inatsisartut utoqqaan-ertaat siuliuttaasualu, Lars-Emil Johansen, Siumut, 1970'imi Ilinniarfissuarmi ilinniartitsisutut ilinniarluni

naammassisoq. Ukiorlu ataaseq qaangiutiinnartoq taamanikkut nunatta Landsrådanut ilaasortanngortoq. Naalakkersuisunut ilaavoq 45'nik ukiulik Mala Høy Kúko Atassut, Pinngortitamut, Avatangisut Inatsisinillu atu-utsitsinermut naalakkersuisuusoq. Tasiilap Alivarpia'nit ilinniartitsisutut ukiorpaalunni sulisimavoq ukiorpaalunnilu aamma IMAK'ip siulersuisuini ilaasortaasimalluni.

Mala Høy Kúko'p ilinniartitsisutut atuarfimmi tassani suleqatigisimasaa, Laura Taunajik, 35'nik ukiulik aammat-taaq Inatsisartunut Siumup ilaasortaasa akornannit qini-gaavoq. Tamakku akornanniipportaaq Vivian Motzfeldt, Ilinniarfissuarmi ilinniartitsisutut naammassisimasooq Ili-simatusarfimmilu Inuiaat Piorsarsimassusaasalu Oqalut-tuarisaanerat pillugu bachelorgrademik pissarsisimasooq. Taanna Campus Kujallermi GU'mit Inatsisartunut iserpoq. Ilinniartitsisut pingasut kingulliit Inatsisartuniittut tassaap-put illuatungiliittut IA'p pisussaataaafiisa aqqanillit akornanni issiasut. Taakkuupput Mimi Karlsen, Agathe Fontain aammalu Peter Olsen.

Repræsentantskabsmøde 2015

Folkeskoleevaluering og bedre forhold

I dagene 20.-21. april mødes repræsentanter for IMAKs medlemmer til ordinært repræsentantskabsmøde, der finder sted hvert andet år.

I år afholdes mødet i Ilulissat, og der er afsat et særligt punkt til den offentliggjorte evalueringsrapport om folkeskolen.

IMAK-formand Sivso Dorph forudser, at debatten om rapporten vil fylde en del på mødet.

- IMAK opfordrede til evalueringen i 2013 under sidste repræsentantskabsmøde. Nu ligger den her, og vi kommer til at bruge tid på at drøfte den i Ilulissat, siger Sivso Dorph.

I ugerne frem til repræsentantskabsmødet har der været afholdt medlemsmøder for at orientere om forslagene og de øvrige punkter på dagsordenen.

Der er 18 forslag til vedtægtsændringer fra bestyrelsen og otte forslag fra medlemmer.

Sidstnævnte drejer sig for størstedelens vedkommende om at IMAK skal arbejde for at ruste lærere til at møde elever med særlige behov samt redskaber til at håndtere voldsomme elever.

Inge S. Rasmussen

Sinniisut ataatsimiinnerat 2015

Meeqqat atuarfia pillugu nalilersuineq pitsaanerusunillu atugaqalernissaq

Ulluni apriliip 20.-21. anut IMAK'ip ilaasortaasa sinniisui nalinginnaasumik ataatsimiissapput, tamanna pisarpoq ukioq allortarlugu.

Ukioq manna Ilulissani ataatsimiinneq ingerlanneqassaaq, ataatsimiinnissamullu oqallisissaq immikkut ittoq sammineqassaaq, tassalu meeqqat atuarfiata nalilersorneqarnera pillugu nalunaarusiaq saqqummiunneqartoq.

IMAK'ip siulittaasuata - Sivso Dorph'ip siumut naatsorsuutigaa, nalunaarusiaq pillugu oqallinneq ataatsimiinnermi initungaatsiartussaassasoq.

- 2013'imi kingullermik sinniisut ataatsimiimmata tamanna nalilersuinissaq IMAK'ip inassutigaa. Maannakkullu piareerpoq, Ilulissanilu piffissaq sivilisungaatsiartoq atorlugu sammissavarput, Sivso Dorph oqarpoq.

Sinniisut ataatsimiinnissaat sap.ak. arlalinni sioqqullugu, ilaasortat oqallisissamut tassunga siunnersuutit nalunaarutigineqartarlutillu oqallisissat allat pillugit ataatsimiissinneqattaarput.

Siulersuisuniit malittarisassanut allannguutissat 18'it ilaasortanillu arfineq pingasut siunnersuutigineqarput.

Kingulliit taaneqartut amerlanersaat tassaapput IMAK'ip ilinniartitsisut atuartunik immikkut pisariaqartitsisunik suliaqarnissaanut nukissaqaqqullugit atuartunillu sakkortuunut qanoq iliuuseqartarnissamik iluaqutissanik peqaleqqullugit pillugit siunnersuutit.

Inge S. Rasmussen

Skolerne i Qaasuitsoq's bygder kommer til at minde mere om børnehaver

Timerne til undervisning i Qaasuitsoq's bygder skal nedsættes med 595 timer. Flere klasser skal også slås sammen til én klasse. I Saattut siger skolelederen i Muusap Atuarfia, at ordningen ikke kan betegnes som undervisning, men som en stor børnehave.

Af: Karline Platou, journalist

Man overtræder loven for Folkeskolen

Undervisningstimerne i Qaasuitsup Kommunia's bygder er nedsat med 15 % mere end minimumsgrænsen, og dette skulle gælde fra augustmåned 2015, når skoleåret starter igen.

Dette medfører for eksempel, at undervisningstimerne i de yngste 3 klasser falder til 595 timer, selvom der i folkeskoleloven står, at minimums undervisningstimestallet skulle være mindst 700 timer.

Dette er overhovedet ikke acceptabelt, mener skolelederen i Saattut, der er én af bygderne i Qaasuitsup Kommunia.

I Muusap Atuarfia i Saattut er der i dag 34 elever, der er fordelt til 4 klasser, og de bliver undervist der indtil de skal i 9. klasse.

- Når vi bliver skåret ned med helt op til 40% undervisningstimer, bliver det meget mærkbart i Saattut. De 4 klasser, vi har, bliver kun til 3 klasser, de yngste fra 1. klasse til 3. klasse skal slås sammen til 1 klasse, de mellemste fra 4. klasse til 7. klasse skal slås sammen til 1 klasse og de ældste fra 8. klasse til 9. klasse skal slås sammen til 1 klasse, forklarer Mathias Jensen.

Han gør det klart, at børnene er meget forskellige aldersmæssigt, for eksempel de elever, der skal til at gå sammen i én klasse fra 1. klasse til 3. klasse tilsammen, er 15 elever.

- Da de har forskellige aldre, er deres kundskaber meget forskellige, det vil sige, at i den sammenslåede klasse af 3 klasser, bliver der kun tid til ca. 200 timer til hver klasse i løbet af året, forklarer Mathias.

I Saattut er der 4 uddannede lærere og sammen med de timerlærere, vi har, er der tilsammen 6 personer, der kan undervise eleverne i Muusap Atuarfia.

- Vi bliver nødt til at afskedige vore 2 timelærere til som-

mer, og vi skulle ellers begære om én uddannet lærer mere, men dette bliver ikke nok længere aktuelt, siger Mathias Jensen.

Han fortsætter med at sige, at når forholdene bliver sådan, vil det gå ud over, hvor meget eleverne får ud af undervisningen.

- Ligemeget hvor meget en lærer forbereder sig til sin undervisning, bliver det meget anstrengende for vedkommende, på grund af elevernes kundskaber er så meget forskellige. Vi kan allerede nu regne med, at nogle af eleverne vil blive tabt, for vi ved jo, at eleverne bliver opdraget på meget forskellige måder, og det er jo heller ikke alle, der lige kan høre godt efter, hvad der bliver sagt, siger Mathias.

- Vi kan for eksempel regne med, hvor travlt læreren kommer til at have det, da vedkommende skal nå mange enkelte elever, på grund af at de har forskellige aldre i den samme klasse, og dermed er det begrænset, hvor meget vedkommende kan nå at give alle et tilfredsstillende udbytte, siger lederen i Muusap Atuarfia i Saattut.

Han regner med, at når dette starter til efteråret i det nye skoleår, vil der blive trængsel i klasselokalerne, selvom der er tomme lokaler i samme bygning.

- Læreren kunne også løbe frem og tilbage fra lokale til lokale, men det kan man ikke byde folk, siger Mathias. Han kom med et eksempel som, når 1.klasserne starter i skolen og skal lære de grønlandske bogstavers lyde, skal de være i samme lokale med de lidt ældre elever, der allerede har lært dem.

Mathias Jensen kan allerede nu regne med, at når læreren skal undervise individuelt mellem de forskellige elever, så må der blive elever, der bliver overset.

- Der kunne opstå kaos, der kunne opstå mere sygefravær blandt lærerne på grund af for meget travlhed, siger Mathias.

Forældrene i Saattut kan overhovedet ikke godtage de forandringer

Skolebestyrelset i Saattut kan overhovedet ikke acceptere de ændrede forhold i bygderne i Qaasuitsup Kommunia, og de sendte et brev til skoleforvaltningen i Qaasuitsup kommunia, den 23. februar 2015, hvor der blandt andet står:

- Hvis skoleåret starter til sommer med de ændrede forhold, vil det sige, at kommunalbestyrelset i Qaasuitsup kommunea planlægger, at man ikke følger skolens formål angående undervisning, men bruger skolen som mål på deres spareplan. Endvidere er det at afkræfte de uddannede lærere, som har arbejdet stabilt i bygderne, skrev Apollo Mathiassen og Grethe J. Thygesen, der er medlemmer af skolebestyrelsen i Muusap Atuarfia i Saattut.

De understregede i deres lange brev, at dette kunne ende med, at enkelte elever ikke kunne følge med længere. Endvidere skrev de, at dette vil påvirke 7.klassernes afslutningsprøver negativt.

-Da man planlagde at spare på skoleområdet, blev vi, der arbejder på skolen eller forældrene ikke kontaktet eller hørt én eneste gang, og jeg synes, at Selvstyret og kommunen burde have planlagt det noget bedre ved at arbejde sammen. Jeg synes, at myndighederne og beslutningstagerne arbejder på et helt skævt plan, siger Mathias Jensen og fortsætter:

- Det er som om, de planlægger en stor børnehave, ved at placere en hel masse børn i én klasse og bruge lærerne som tilsynsførende, som kan de kaldes, uden at bruge undervisningen som mål, siger Mathias Jensen.

Da han blev spurgt om, han havde forslag til om, hvordan man ellers kunne spare på bygternes skoler, svarede han:

- Det var ellers meget ønskeligt at skulle være med til at debattere, hvordan man kunne spare, men vi blev ikke spurgt. Men vi ved, at skolevæsenet får rigtig mange penge i tilskud, derfor ser det noget mystisk ud. Jeg synes, at det har været for nemt for dem at skære ned på området omkring udvikling af elevernes kundskaber, og det burde ikke være os, det gik så meget ud over, siger Mathias Jensen.

IMAK gør noget ved sagen

På grund af at sparerunden gik så meget ud over bygderne, sendte lærernes forening IMAK et brev til Qaasuitsup Kommunia, og kopien af brevet blev sendt til Naalakkersuisut..

- I brevet påpegede vi, hvordan Qaasuitsup Kommunia havde behandlet bygderne.

Naalakkersuisut fik en kopi, da det jo er Naalakkersuisut, der har ansvaret for at holde øje med, om kommunerne følger loven i forbindelse med skolen, og det står jo skrevet i lovens paragraf 37, at det er Naalakkersuisut's ansvar at holde øje med, om kommunerne kører skolerne efter loven, siger IMAK's formand Sivso Dorph.

Han skrev blandt andet videre:

- Vores arbejde med at forbedre skoleresultaterne, bliver modarbejdet ved, at de formindsker antallet af vore undervisningstimer, og derved bliver målet også sværere at nå, for hvis vi skal gå ud fra enkelte elevers behov, så skulle vi også bruge de timer, der er behov for at nå dem, siger Sivso Dorph.

Han kom med et eksempel med en elev, der kun får ca. 3 timer om ugen i danskundervisning.

- Vi kan ikke nå vore mål, hvis vi ikke har mulighed for at undervise ordentligt i dansk og i engelsk, sådanne spareplaner som at nedsætte undervisningstimer, det vil falde tilbage på samfundet senere og gør livet sværere for os i Grønland. Vi har jo i dag brug for, at vi bliver veludannede i vort land, så godt uddannede, at vi kan få et arbejde i udlandet eller herhjemme, siger Sivso Dorph.

Han gjorde det klart, at for at vort land skulle kunne klare sig selv i fremtiden, så er folkeskolen det første skridt, og at have en god uddannelse er at have godt værktøj til at udvikle landet med.

- Selvom det er svært at forestille sig, om vi en dag vil kunne nå dertil med de forhold og muligheder, der bliver givet til os. Vi kan ikke komme udenom at skulle samarbejde, der er brug for alle og enhver for at løfte samfundet op, så lad os blive enige om, hvordan vi kan nå målene i stedet for at modarbejde hinanden, slutter Sivso Dorph.

Qaasuitsup nunaqarfiini atuarfiit meeqqerivinnut eqqaanarnerulissapput

Qaasuitsup nunaqarfiini tiimit atuartitsivissat 595 tiiminut apparneqartussanngorput. Atuartullu klasset arlariikkaat ataatsimut atuartinneqartalissallutik. Saattuni Muusap atuariata pisortaa isumaqarpoq, taamatut aqqiineq ilinniartitsinerunani meeqqeriverujussualiornertut oqaatigineqarsinnaasoq.

Allattoq: Karline Platou, tusagassiortoq

Atuarfimmu inatsit qaangiinnarneqarpoq

Qaasuitsup Kommuni nunaqarfinni tamani tiimit atuartitsivissat ikinnerpaaffissaat 15 %-mik ikilineqarput, tamannalu 2015-mi aggustimi atuarnarup aallarteqqinnerani atuutilertussaavoq.

Tamatuma kingunerissavaa, assersuutigalugu klasseni minnerni atuaqatigiinni pingasuni tiimit atuartitsivissat 595 tiiminut apparneqassammata, naak atuarfimmu inatsimmi atuartut atuartinneqarnissaannut 700 tiimit minnerpaaffissatut aalajangersarneqarsimagaluartut.

Tamanna Qaasuitsup Kommuni nunaqarfiit ilaanni Saattuni atuariup pisortaata Mathias Jensenip akuer-saarnartinnigilluinnarpaa.

Saattuni Muusap atuariani atuartut ullumikkut 34-iupput, klassenut sisamanut agguataagaallutik 9. klasselu tikillugu atuartitaasarlutik.

- Saattuni annertuumik tamanna malunniuteqassaaq, 40 %-mi angullugu tiimitigut ikilileriffigineqartussaavugut. Klasset ullumikkut sisamanut agguataagaagaluartut pingasuinnanngortinneqassapput, minnerni atuartut 1. klasseniit 3. klassenut ataatsimoortinneqalissapput, akulliit 4. klasseniit 7. klassenut ataatsimoortinneqalissallutik, taavalu angajulliit 8. aamma 9. klasset ataatsimuulissallutik, Mathias Jensen nassuiaavoq.

Taanna erseqqissaavoq meeqqat ukioqatigiinngeqisut assersuutigalugu 1. klasseniit 3. klassenut ataatsikkut tamarmik inimi ataatsimi atuartinneqartalissasut, taakkulu katillugit 15-iusut.

- Ukioqatigiinnnginnamik piginnaasamikkut assigiinngitsorujussuupput, tassalu imaappoq, klasset taakku pingasut iluanni ukioq tamaat eqqarsaatigalugu klasse ataaseq taamaallaat 200 tiimit missaannaani piffisaqarfigineqarsinnaassaaq, Mathias nassuiaavoq.

Saattuni ilinniartitsisut ilinniarsimasut sisamaapput, timelærerillu (ilinniartitsisut tiguinnakkat) ilanngullugit Muusap atuariani meeqqanik ilinniartitsisinnaasut katillugit arfiniliupput.

- Timelærerit taakku marluk aasamut soraarsittariaqasavagut, ilinniartitsisumillu ataatsimik qinnuteqartoqartus-

saagaluarpoq, taanna aamma atorunnaarsinneqartari-aqassaaq, Mathias Jensen oqarpoq.

Taanna aamma oqarpoq, pissutsit taamaalippata atuartut ilikkagassamikkut annikitsuinnarmik pissarsisinnaalissasut.

- Qanorluunniit ilinniartitsisoq pilersaaruserluartigigaluarpata, atuartut taamak piginnaasamikkut assigiinngitsigisut atuartinniarneni ilinniartitsisoq assut ilungersortorujussuanngussaaq. Naatsorsuutigereersinnaavarput meeqqat ilaat katataassasut, nalunngilarpummi atuartut ilaat perorsarneqarnermikkut assigiinngitsorujussuusut ilaallu oqaluukkuminartuunnaanatik, Mathias oqarpoq.

- Assersuutigalugu klasset ukiumikkut assigiinngeqisut inimi ataatsimi ilinniartinniarneni, ilinniartitsisoq allamut saaqattaartuarluni sulisariaqassaaq, angumeriniagas-sallu angumeriniarlugit arpasukaartorujussuanngussaaq, taamaallunilu meeqqanut tunniussinnaasai killeqartorujussuanngussapput, kingornatigullu inummut tassunga stresserermik kinguneqapilussinnaalluni, Saattuni Muusap atuariani pisortaasoq Mathias Jensen oqarpoq.

Taassuma naatsorsuutigaa ukiaaru atuariusup aallartinnerani periuseq tamanna atuutilerpat, inini atuartitsiviusuni tattoqilliuttoqassaqisoq, naak init ilaat inoqanngikkaluartut.

- Ilinniartitsisoq inimiit inimukaqattaarluni arpasukaartaarniannikkuni, kisianni taamatut sulisoqarsinnaanngilaq, Mathias oqarpoq.

Taanna assersuuteqarpoq, 1. klasset atualeqqaarnerminni kalaallisut nipisiuillutik aallartinneqartartut, taakkulu meeqqat angajulliunerulaat nipisiuineramik sungiussereersimasut inimi aamma isersimaqatigisussaavaat.

Mathias Jensenip naatsorsuutigisinnaanerarpaa ilinniartitsisup meeqqat taakku assigiinngeqisut uterfigeqattaartuarlugit ilinniartinniarsarilerpagit, taamaallunilu meeqqat taakku arlaat tunulliunneqartussanngussasut.

- Paatsiveerunneqalersinnaavoq, ilinniartitsisut sulipiluppallaarnerisa kingunerisaanik napparsimakulanerit aamma pilersinnaapput, oqarpoq.

Saattuni angajoqqaat allannguut taamaattoq akuer-saangilluinnarpaat

Saattuni atuarfimmi angajoqqaat sinniisaasa Qaasuitsup Kommuniani nunaqarfiit taamatut eqqugaanerat akuer-saangilluinnarpaat, februaarillu 23-iani 2015 Qaasuitsup kommuniani kommunalbestyrelseata atuartitaanermut ataatsimiititaliaanut ilaatigut imaattumik allagaqarput:

- Aasaru pilersaarut malillugu atuartitsineq aallartineqassappat, tassaassaaq kommunalbestyrelsep Qaasuitsumi meeqqat ilinniartussaataitaaneranni angusassai aallaaviginagit atuartitsineq, taamaattoorli aningaasanik sipaarniarneq aallaavigalugu atuartitsineq. Aammalu tassaassaaq ilinniartitsisunik ilinniarsimasunik nunaqarfinni aalaakkaasumik najugalinnik nukillaarsaaneq, taama ilaatigut allapput Saattuni Muusap atuarfiani angajoqqaat sinniisaat Apollo Mathiasen aammalu Grethe J. Thygesen Taakku allakkiaminni takisuumi erseqqissaatigaat, tamanna atuartut ataasiakkaat malinnaasinnaajunnaarnerannik kinguneqarsinnaasoq. Aammalu 7. klassemi atuartut ikaarsaariarnissaminnut misilitsinnerminni angusaqarnissaraluannik ajornartoortitsissaqisoq.

- Allannguineq taamaattoq eqqunniarneqalermat uagut atuarfimmi sulisuusugut aammalu atuartut angajoqqaavi ataasiarlutaluunniit tusarniaavigineqanngilagut, isumaqarpunga Namminersorlutik oqartussat Kommunellu suleqatigiinnermikkut iluamik aaqqissuussinerusariaqartut. Isumaqarpunga aalajangiisartut eqqarsaatigalugit pissutsit equngavallaarujussuartut Mathias Jensen oqarpoq, nangipporlu:

- Allaanngiivikkami meeqqeriverujussuarmik pilersitsiniartut, meerarpassuit ataatsimoortillugit klassemiitiniarneqarpata ilinniartitsisut paarsisuinnartut inissiniarneqartutut oqartoqarsinnaavoq, ilikartitsiniaaneq siunertarinagu, Mathias Jensen oqarpoq.

Taassuma aperineqarami sipaarniarneq pissutigalugu nunaqarfinni atuarfinnik aaqqissuussisoqassappat, qanoq sipaartoqarsinnaanersoq siunnersuutissaqarnersoq ima akivoq:

- Sipaarniarneq pillugu oqaloqataaffigerusunnaraluaqaaq qanoq sipaartoqarsimasinnaanersoq, qarsupinneqarsimavugulli. Nalunngilarpulli atuarfeqarfik aningaasarpas-suarnik tapiiffigineqartartoq, taamaattumik tamanna tupinaku-luppoq. Isumaqarpunga atuartut piginnaasaannik qaffassaaniarsarineq suusupagineqarpallaartoq, uagullu taamarsuaq eqqugaasariaqanngikkaluarpugut, Mathias Jensen oqarpoq.

IMAK tamanna pillugu iliuuseqarpoq

Nunaqarfiit taama eqqugaanerat pillugu ilinniartitsisut kattuffiat IMAK atuartitaanermut naalakkersuisoqarfimmut allakkamik nassitsivoq, taassumalu allakkap naqinnera aamma Qaasuitsup Kommunianut nassiunneqarpoq.

- Naalakkersuisoqarfimmut, Qaasuitsup Kommuniata nunaqarfimmiunut taamatut ilionera allakkatsinni tikkuarparput.

- Naalakkersuisoqarfiummi pisussaaffigaa nakkutigissal-lugu, Kommunep atuarfeqarfimmut ingerlatsinermini inat-sisit malillugit ingerlatsinersoq, tassami Atuarfeqarnermut inatsimmi paragraf 37-mi aalajangersakkatut allassima-voq, naalakkersuisoqarfiup pisussaaffigigaa Kommunep atuarfimmut ingerlatsinerata nakkutigissusaagaa, IMAKip siulittaasua Sivso Dorph oqarpoq.

Taannalu ilaatigut ima aamma oqarpoq:

- Qaffassaaniaraluartilluta akerlianik tiimit ikilisaavigi-neqartuartillugit anguniagarput inornarsiartuinnassaaq, atuartummi ataasiakkaat pisariaqartitaat aallaavigineqas-sappata taava tiimit naammattut tassunga tunniussin-naasariaqarpavut, Sivso Dorph oqarpoq.

Taanna assersuuteqarpoq, atuartup qallunaatut ilinniar-tinneqarnera sapaatip akunneranut taamaallaat 3 tiimit missaanniilissasoq.

- Qallunaatoornerit tuluilluunniit oqaasii iluamik pis-anngikkutsigik, anguniagarput aamma inornarsiartuinnas-saaq, taamaattumik ikililerinerit taamaattut, inuiaqatigiit-tut kalaallisut uterarfigisussaavaatigut suli siunissamut annernarnerusumut misigitilerluta. Tassami ullumikkut pisariaqartipparput, inuiaqatigiittut ilinniagaqarlua-sim-nissarput, ima inuiattut ilinniagarissaartigissalluta sum-iluunniit inuit sulilersinnaassasut nunami allamiikkunik nunatsinniikkunilluunniit, Sivso Dorph oqarpoq.

Taanna erseqqissaavoq, nunatta siunissami imminut pilersorsinnaalernissaanut meeqqat atuarfii aallaaviusus-saasut, taamaaliornikkummi pitsaasumik ilinniagaqassut-sikkut sakkussaliisoqarsinnaammat.

- Naak ullumikkut pissutsit eqqarsaatigalugit tassunga killittoqarnissaa suli inornartutut oqaatigineqarsinnaa-galuartoq. Siumut ingerlariarniassagutta suleqatigiinneq pinngitsoorsinnaanngilarput, kikkugalaruttaluunniit inuiaqatigiittut immitsinnut kiveriassagutta tikkuartuukkun-naarluta anguniagaqatigiiffiusut isumaqatigiissutigisari-aqarpavut, Sivso Dorph naggasiivoq.

Tusagassiutinut nalunaarut

Qeqqata Akademi IMAKilu ullumikkut pingaarnertut isumaqatigiissuteqarlutik atsioqatigiipput.

Illuatungeriit aamma isumaqatigiipput angusaqarusussuseqartumik siumullu isigisumik akissarsiat sulinermilu atugassarititaasut pillugit piaartumik isumaqatiginninniarnernik aallartitsiniarlutik.

Imaqatiginninniarnissat aallartinneqassapput ataasinngornermi maajip sisamaani 2015.

Tamakku tunngavigalugit IMAKip Qeqqata Akademimut atorfininnissamut mattussisimanini ullumit atorunnaarsippaa.

Illuatungeriit siunissami suleqatigiilluarnissaq ismalluarfigaat.

Pressemeddelelse

Qeqqata Akademi og IMAK har d.d. underskrevet en hovedaftale.

Parterne har endvidere aftalt at indlede konstruktive og fremadrettede forhandlinger om løn- og ansættelsesforhold hurtigst muligt.

Forhandlingerne starter mandag den 4. maj 2015.

IMAK ophæver som følge heraf blokaden mod Qeqqata Akademi fra d.d.

Begge parter ser frem til et godt og konstruktivt samarbejde.

Nuuk den 14. april 2015

Sivso Dorph
IMAK

Lars Møller Sørensen
Qeqqata Akademi

Vi har modtaget:

Alt er godt, bare eleven er aktiv!

Af Gitte Tilsted ansat på en skole i Vestgrønland.

Jeg har været lærer her i Grønland i mange år. Først på en skole i Østgrønland og nu på en skole i Vestgrønland. Jeg mener, det er på tide, hvis vi skal udvikle og forbedre folkeskolen, at vi må bryde med nogle gamle vaner, traditioner og uskrevede regler. Jeg vil gerne tage skolens praksis op til revision. Vi skal til at fokusere på praksis, på hvad vi gør og siger, på vores forståelser af praksisen, på regler for praksis og for vores følelsesmæssige engagement i praksis.

En isvæg af traditioner

Jeg er gang på gang stødt imod en masiv isvæg af traditioner og gamle vaner, som jeg til stadighed stiller spørgsmålstejn ved. Jeg vil gerne skabe en debat om hvorvidt det er på tide at bryde med disse vaner eller skal vi bare fortsætte med slagsangen; "det plejer vi, for det har vi altid gjort."

Sagens kerne, som jeg vil bringe på banen, er skolens undervisningsmaterialer. Jeg underviser i sprogfagene og er af den mening, at de undervisningsmaterialer jeg bruger i dansk og engelsk placeres i elevernes skoletasker efter endt undervisning og bringes med eleven hjem. Min argumentation er at sprog læres ved, at man bruger det.

Lytte, tale, læse, skrive

Vi ved ud fra forskning at sprogundervisningens hovedområder består af, at lytte, tale, læse, skrive og arbejde med ordforråd. Og fra forskningen ved vi også at ekstensiv læsning, hvor eleverne tilskyndes til at læse så meget som muligt, styrke ordforrådsindlæringen. Det vil sige, at eleverne lærer at læse ved at læse meget hver dag. Det er banalt men sandt, at jo flere gange vi møder et ord, jo bedre huskes det. Det betyder, at det kræver træning. Vi ved også at jo mere højtlesning en elev har været præsenteret for, jo større lyst har eleven til selv at lære

at læse, og jo større forudsætninger for sprog har barnet, og dermed en god bagage til den videre læse og skrive udvikling. I forhold til folkeskolens formål og grundlag kapitel 2 står der at "folkeskolens opgave er i samarbejde med hjemmet, at medvirke til, at eleven tilegner sig alle nødvendige kundskaber og færdigheder", og det står videre i § 3 "at give eleven mulighed for at tilegne sig nyttige kundskaber, arbejdsformer og faglige kompetencer, at udvikle individuelle evner og forberede sig til uddannelse og erhverv".

Lærerne har initiativet

Her skal lige indskydes en sidebemærkning omkring ansvaret for samarbejdet. Vi må ikke gå rundt og tro at lærerne og forældrene deler ansvaret lige. Det kan / vil naturligvis aldrig blive lige; vi lærer deltager i samarbejdet ud fra en professionel position, mens forældrene principielt deltager som lægmænd. Det betyder, set ud fra mit perspektiv, at lærerne som udgangspunkt har initiativet og forpligtelsen til at skabe rammerne og sætte dagsordenen for samarbejdet med baggrund i vores professionelle viden. Vi har et særligt blik for elevens muligheder for læring og tilegnelse af færdigheder og kundskaber. Vores relation til eleverne er (og skal være) præget af denne professionelle distance, der giver eleven plads og frihed i sin rolle som elev, således at vi har en position og et ansvar i kraft af vores rolle som lærer. Forældrene derimod anskuer deres børns udvikling netop som forældre og er derfor optaget af deres barns hele liv med baggrund i en grundlæggende emotionel relation båret af kærlighed og omsorg.

Hvorfor skal bøgerne ikke med hjem?

For mig betyder det, at det er vigtigt, at eleven får sine undervisningsmaterialer med hjem således at eleven har mulighed for sammen med sine forældre blandt andet

at snakke om nyt indlært ordforråd, har mulighed for at repetere en allerede læst tekst, og tale om indholdet med forældrene. Jeg mener, det er vigtigt, at give eleven de bedste muligheder for at lære at læse og skrive. For at realisere dette er det vigtigt at elevernes forældre og skolen samarbejder om dette! Så kommer jeg til sagens problem. For dette med at syntes, at elevernes undervisningsmaterialer skulle med eleven hjem i tasken mødte meget modstand både fra forældrenes side men også fra kollegaernes side.

Jeg er blevet gjort opmærksom på at folkeskolen i Grønland i 1990 ændrede på undervisningsmaterialernes placering. Før 90'erne var det, ellers må nogle korigere mig, almindeligt at eleverne tog deres bøger med hjem. Men, er det blevet mig fortalt, nu om dage har skolerne indkøbt dyre reolsystemer, der opbevarer elevernes bøger. Jeg stillede mig kritisk overfor forældre og mine kollegaer synspunkter med et "hvorfor"??? Hvorfor gør vi det? Hvorfor er det sådan? Sådanne spørgsmål, har jeg lært, kan være eksemplariske for lærere at stille sig i en refleksionsproces for at få afdækket hvad er vigtigst i skolen?

Det var mange meget interessante svar, som jeg igen-tidens løb har fået på dette spørgsmål men ikke nogen svar, som jeg fagligt kan slå mig til tåls med og sige nå ja det kan jeg da godt se, det er da derfor at vi gør tingene, som vi gør.

Mange forklaringer

En forældre svarede at det gik ud over elevens ryg og skuldre at skulle bære alle de bøger frem og tilbage hver

dag. Det er klart når eleven tager alle sine bøger med hver dag, at tasken så bliver tung! Det kan der jo rådes bod på ved at forældren tager sin rolle seriøs og hjælper barnet med at pakke tasken efter skemaet hver aften, og kun pakker de bøger der skal med efter skemaet. Forældrene er også ansvarlige for indkøb af elevens skoletaske. Det er jo vigtigt at købe en skoletaske der sidder godt på elevens ryg. Forskningen viser at hvis tasken er for løst eller hænger for langt ned på ryggen får man ondt. Og de moderne skulderremstasker som eleverne går rundt med for tiden er jo ikke rygvenlige. Her i Grønland er der ikke lavet nogle regler for hvad skoletasker må veje men i Danmark har ergoterapeuterne anbefalet, at tasken maksimalt vejer 10 til 15 procent af barnets egen vægt. Dette har jeg så nævnt for forældrene og den pågældende elevs skoletaskes indhold kom på intet tidspunkt op over den anbefalede grænse.

En forældre sagde at det var barnets rettighed, at skolen stillede plads til rådighed. Jeg bad om at se artiklen fra børns rettigheder hvori det stod. Den har jeg på nuværende tidspunkt endnu ikke fået!

Jeg blev dog meget forundret, da jeg blev mødt af uforstående kollegaer, der sagde at det var noget som arbejdstilsynet i Grønland havde lavet en rapport over. Jeg bad også denne gang om at få dokumentation, men har på nuværende tidspunkt endnu ikke modtaget dette. En anden kollega bad mig sætte mig ind i kulturen på stedet og forstå at boligforholdene var trænge. Men det er blevet meget moderne med boligoptimering og på internettet kan man finde mange tricks til indretning i et lille hjem på få kvadratmeter, hvor man får gode opbevarings-

muligheder og stadig meget plads. Det kan gøres enkelt, nemt og billigt.

En anden kollega agumenterede med at det opstod med Atuarfitsialak. Det var den gode skoles intention og de intentioner er blevet virkeliggjort her på stedet. Jeg bad min kollega komme med dokumentation, så jeg kunne læse hvor det stod. På nuværende tidspunkt har jeg ikke fået noget. Men jeg har selv læst lidt i Atuarfitsialaks Manuel "Metoder og værktøjer" udgivet af Inerisaavik. Jeg kunne ikke tydeligt finde hvor der stod at skolen skal opstille reolsystemer i hver klasse til elevernes undervisningsmaterialer men det kan være at tolkningen af brugen af Portfolio er blevet fejlførtolket eller også Classroom-management ???

Hvorfor??

Ok, nu beder jeg lige om at holde fokus: Hvad er vigtigt i skolen? Lad dog skolesyn og undervisningssyn skinne igennem argumenterne. Der er brug for, at vi udvikler forskellige praksisformer med forskelligt indhold, og det er nødvendigt, at de bygger på en professionel bevidsthed frem for ritualiseret tradition. Det faglige ansvaret og udspillet ligger hos skolen og hos lærerne - inden for de rammer som er afstukket af Undervisningsministeriet og kommunalbestyrelsen. Hvad blev der af at man som lærer skal argumentere på en professionel baggrund? Mine kollegaer fortæller mig at dette med at opbevare elevernes undervisningsmaterialer foregår over hele Grønland, så én derude må kunne hjælpe mig? Nu stiller jeg mit spørgsmål "Hvorfor"??? til alle jer andre faglige kompetente kollegaer her i Grønland. Jeg vil gerne høre andres bud og agumentation på den debat, som jeg

har rejst her. At se kritisk på sin egen praksis kan virke slidsomt, men samtidig ligger der i refleksionen over egen praksis mulighed for at opleve glæden ved, at en ændret praksis kan give nye muligheder.

Lærerne skal reflektere over egen rolle

Fra min synsvinkel, så mener jeg ikke vi lever op til folkeskolens formål og grundlag.

Og her på falderebet lader jeg unddomsparlamentet få det sidste ord citeret fra Sermitsiaq fra den 20. Februar 2015: "Unge mangler ansvarsfølelse".

Måske ligger svaret ikke hos de unge men hos den uddannede lærer, der skal bliver meget bedre til at reflektere mere systematiske over egen rolle og dermed kan skabe en professionalisering af mødet mellem skole og hjem og i det møde skabe, udvikle og forbedre folkeskolen. Og en forudsætning for at det kan lykkes er, at lærerne selv bliver sig deres professionelle faglighed bevidst!

ORDBOO

Dansk – Grønland
Qallunaatut – Kalaallit

Uumasu
Dyre

kl 89.982

Gade Jones, Kirsten

Ordbogen Dansk-grønlandsk

Bent Gynther

briller

BILLED
OF

OQAATSIT
Kalaallisuumiit
Qallunaatuumut

Atuartoq eqeersimaarpat sinneri tamarmik ajussanngillat!

Gitte Tilsted'mit kitaani atuariit ilaanni sulisoq.

Ukiorpassuarni Kalaallit Nunaanni ilinniartitsisuvunga. Siullermik Tunumi massakkullu Kitaani atuariit ilaanni. Meeqqat atuariat ineriartortissagutsigu pitsanngorsarlugulu, isumaqarpunga qanga ilitsoqqussat, ileqqutoqqat, malittarisassallu allassimanngitsut unitsinnissaanut piffissanngortoq. Atuarfeqarfiup allanngorsarneqarnissaa eqqartorusuppara. Atuarfeqarfik ata misissorluariartsigu, qanoq tassani iliutsivut oqaaserisartakkavullu, atuarfeqarfimmut qanoq paasinninnerput, atuarfeqarfimmut malittarisassavut misigissutsitsigullu qanoq pimoorussiti-ginerput.

Ilitsoqqussat qerrusimasut

Ilitsoqqussat ileqqutoqqallu qerrutivissimasutut atuuttut aporfigiuarpakka apeqqusertarlugillu. Oqallitsiterusup-punga piffissanngunnginnersoq tamakku ileqqutoqqat qimattariaqalernerannut, imaluunniit oqariartaaseq una atuinnassaneripput: "ima iliortarpugut tamatigut taamaal-iortaratta."

Pineqartut qiterisaat oqaatigerusutara unaavoq, atuar-fimmi ilinniartitsissutugalugit atortuvut. Oqaatsinik ilin-niartitsisuvunga, isumaqarlungalu qallunaatut tuluttullu atuariitsininni atortut atuartut atuagaasiviinut atuariitse-reernerup kingorna ikineqartassasut angerlaanneqartas-sasullu. Nalunngisara malillugu oqaatsit atornerisigut illikarneqartarput.

Tusarnaarneq, oqalunneq, atuarneq, allanneq

Ilisimatuutut misissuinerit najoqqutaralugit oqaatsinik ilinniartitsineq tassaavoq tusarnaarnikkut, oqalunnikkut, atuarnikkut, allannikkut oqaatsinillu atorsinnaasanik suliaqarnikkut. Ilisimatuutullu misissuinerit tunngavigalu-git nalunngilarput, itisilernagu atuarnerup, tassa atuartut pisinnaasartik tamaat atorlugu atuariarnissaanik kaju-missaarneqarunik, oqaatsinik atuisinnaanerit nukittor-sarneqassasoq. Tassa imaappoq, atuartut ullut tamaasa atuartorujussuugunik sulii atuffarinnerulissapput. So-qutaarpassinngikkualarpoq eqqortuuvorli, tassami oqaatsip takoqattaalernerisigut oqaaseq eqqaamalluarnerulertar-atsigu. Ima isumaqarpoq, sungiusarnissaq pisariaqar-poq. Aammattaaq nalunngilarput atuartoq nipituumik atuffanneqartuutaruni, nammineerluni atuariarnissaminut piumassuseqarnerulertarmat, taamalillunilu meeqqap oqaaseqarnerulernissaanut tunngavissaqarnerulertarluni, taava meeqqap atuarnermut allannermullu ingerlaqqin-nissaa tunngavissaqarnerulertarluni. Meeqqat atuariata anguniagaani kapitel 2 ima allaqqavoq: "Atuariup anger-

larsimaffik suleqatigalugu pisussaaffigaa

1) ilikkagassanik pisinnaasassanillu pisariaqartunik tamanik atuartoq inooqataanikkut tunuliaqutai apeqqutaa-tinnagit pissarsitissallugu", amma Imm. 3: "Atuariup atuariitsinermi atuartoq piginnaasassanik, suleriaatsinik atuagarsornikkullu piginnaasassanik iluaqutaasus-sanik pissarsinissamut periarfississavaa, taakkununga ilaatinneqassapput atuartup piginnaasaminik ineriartortitsisinnaanissaa, ilinniagaqarnissamut inuutissarsiu-titaarnissamullu piareersarneq kiisalu tamatigoortumik saqqummiusseriarsinnaaneq oqaatsinillu piginnaasat tamatigoortut".

Ilinniartitsisut pilersitsinissaq tigummivaat

Uani oqaatigilaassavara suleqatigiittoqassappat kikkut akisussaaffiit tigummigaat pillugit. Isumaqaassanngilagut ilinniartitsisut angajoqqaallu akisussaassuseq marluullutik assigiimik tigummigaat. Qaquguluunniit soorunami as-sigiimik akisussaassuseq tigummisinnaannigilaat tigum-milernaviarnagulu; uagut ilinniartitsisut akissarsiutigalugu suleqatigiinnermut ilaavugut, angajoqqaalli tunngaviu-sumik inuinnartut ilaapput. Tamanna ima isumaqarpoq, uanga paasinninnera malillugu, ilinniartitsisutut ilinniarsi-manerput tunngavigalugu, pilersitsinissaq pisussaaffigalu-gulu suleqatigiinnissap iluarsartuulluarnissaata suliarinis-saa tigummigipput. Uagut atuartup ilinniagaqarnissaanut periarfissai, ilikkagassanik tuniorarnissaa ilisimaligas-saalu suunersut immikkut ilisimasaqarfigaarput. Atuartut uagut sullitariinnaratsigut killilimmik qanillisinnaavavut, atuartoq inissaqartittariaqarparput killilersorneqarani atuarni ingerlatissammagu, uagut ilinniartitsisutut atorfeqarnerput peqqutigalugu immikkut tamanna akis-ussaaffigaarput. Akerlianilli angajoqqaat meeqqamik ineri-artorneri angajoqqaatut nakkutigaat, meeqqallu inuunera tamakkerlugu asanninnermikkut isumassuinnermikkullu misigissuseqarfigalugu malittarissallugu.

Soormi atuakkat angerlaatissanngilaat?

Uanga pingaartutut isigaara, atuartup atuakkani anger-laattassagai, taamaaliormermigut angajoqqaani ilagalugit, soorlu oqaatsit nutaat sorliit ilikkarsimallugit oqaloqatigiis-sutiginissaanut, atuareersimasamut uteqqiinnissamut angajoqqaanilu ilagalugit taassuma imaata oqaloqa-tigiissutiginissaanut periarfissaqarmat. Isumaqarpunga pingaartuusoq, atuartup atuarnermut ilinniarnissaanut allannissaanullu pitsaanerpaanik periarfissaqartissagip-put. Tamannali piviusunngussappat atuartut angajoqqaavi

atuarfillu suleqatigiinnissaat pingaaruteqarpoq! Taavali ajornartorsiutip pingaarnersaa tikilerpara. Tassalu angajoqqaat allaami suleqativut isumaqarlunnarmata, atuartut atuakkatik atuagaasivimminnut ikillugit angerlaattas-sannjikkaat.

Erseqqissaaffigineqarpunga, nunatsinni meeqqat atuariat 1990'imi, atuartitsinermut atortut sumiissanersut pillugit allannortitsisimammat. Taassuma siornatigut tassa 90'i tikitsinnagu, arlaata naqqissinnaavaanga, nalinginnaasu-uvoq atuartut atuakkaminnik angerlaassisanerat. Massakkulli oqaluttuunneqarpunga, atuariit akisoor-suarnik ilisivinnik, atuartut atuagaanut inissanik, pisiortor-simasut. Angajoqqaat suleqatikkalu isorinnillunga sooq taama isumaqarnersut aperiakka. Sooq taamaaliorpugut? Sooq taamaappa? Ilikarnikuuara taama apeqquuser-suineq, atuariimmi suna pingaarnernersooq anguniarlugu, ilinniartitsisunut pitsaasumik eqqarsalersitsisarmat. Piffissap ingerlanerani, taama aperigaangama, soqutiginarlunnartunik akissutisarpunga, uannullu naam-maginnartunik akissutisineq ajorpunga, oqarsinnaanermi ajorama, aa, soorunami, taanna peqqutaammat taamaali-orpugut.

Nassuiaatit amerlasuut

Angajoqqaat ilaasa akivaanga, ullut tamaasa atuagar-passuit, atuariimmit angerlarsimaffimmut utikajaartillugit nammannissaat, atuartup tunuanut ajoqutaaqinammata. Soorunami atuartup atuakkani tamakkerlugit ullut tama-asa nassartassappagit, atuagaasivia oqimaattassaaq! Tamanna iluarsineqarsinnaavoq, angajoqqaat angajo-qqaatut suliassaminnik aallussilluarlutik, meerartik unnuit tamaasa atuagaasivimminik poortuisooq ikiortarunikku, atuakkallu skemaat malillugu atortussaannaat ikiorar-tarlugit. Angajoqqaat aamma atuartoq atuagaasivissini-saa akisussaaffigaat. Pingaartuuvormi atuartup tunuanut pitsaasumik atuagaasivissinnisaq. Ilisimatutut misissuin-erit paasinarsisippaat, atuagaasivik qasungavallaarpat imaluunniit appasippallaamik nivingappat, tunumut anner-narmat. Kiisalu ullutsinni atuartut atuagaasivittut tuimut ujangisittaatillit atugaat nutaaliat, tunumut peqqinnangil-lat. Maani nunatsinni qanoq atuagaasivik oqimaatigis-sanersooq pillugu malittarisassaliaqanngilaq, Danmarkimili pillorissaasut unnersuussutigaa, qanoq atuagaasivik an-nerpaamik oqimaassuseqassasooq, tassalu meeqqap oqi-maassusiata 10-15 procentianik oqimaassuseqassasooq. Tamanna angajoqqaanut oqaatiginikuuara, taassumalu atuartup atuagaasiviata imaasa, taanna oqimaassutsimut malittareqqusaq qaangeqqiarnikuunngisaannarpaa. Angajoqqaat ilaata oqaatigaa, atuariup inissaqartitsi-nissaa, meeqqat pisinnaatitaaffianut ilaasoq. Sumilu meeqqat pisinnaatitaaffiinnut ilaalluni allassimanersooq takujumagaluarpaa. Ullumimulli suli taanna sumiinner-soq takutinneqanngilaq!

Sulili tupigusunnererpunga, suleqatima paatsuungallutik oqarfigimmannga, nunatsinni sulinermut nakkutiginnit-tut tamanna pillugu nalunaarusiorsimanerarlugit. Aamma taassuma uppersarsarneqarnera takujumagaluarpaa, ullumimulli suli tigusaqanngilanga.

Suleqatima allap tamassuma kulturia paasiniaquaa paaseqqullugulu tamaani illorineqartartuni tatterliuut-toqartarmat. Massakkulli moderninngortorujussuuvooq illu mikigaluartoq, qanoq ilioraanni initunerulersinneqarsin-naasooq toqqorsivissanillu pilersitsisoqarsinnaalluartoq

iluarsaaneqarsinnaammat, tamannalu internettikkut ujarneqarsinnaavoq. Ajornanngitsunnguamik akikitsumillu suliarineqarsinnaavoq.

Suleqatima ilaata tunngavilersuutigaa, Atuarifitsialammut ilaalluni tamanna atugaalersimasooq. Atuarifitsialaap pilersaarutaanut ilaavoq, pilersaarutillu tamakkua maani piviu-sunngortinneqarsimapput. Suleqatiga taanna qinnuigaara tamanna uppersarsaqqullugu, sumi allassimasooq atuari-niassagaku. Ulloq manna tikillugu tigusaqanngilanga. Atuarifitsialalli pillugu atuagaq najoqqutassaaq Inerisaaviup saqqummersissimasaa "Metoder og værktøjer" nammi-neerlunga atualaarlualarpara. Erseqqissumilli atuartut atu-agaanut ilisivissanik klassit tamarmik pilersorneqassasut pillugit allassimasumik erseqqissumik nassaarsinnaanngi-langa, imaasinnaavorli Portfolionik atuinissaaq pillugu nut-sigaq paatsoorneqarsimasooq aammami imaasinnaavoq Classroommanagement pillugu???

Sooq??

Ok, atami una eqqarsaatigillualaariatsigu: Atuariimmi suna pingaarnarpaava? Atuariimmut atuartitsinermullu isiginnineq tunngavilersuinermut attuumassuteqariarli. Suleriaatsinik assigiinngitsunik assigiinngitsunillu ima-linnik inerititsiartornissarput pisariaqarpoq, tamakkulu ilinniagaqarnerput tunngavigalugu ileqqutoqqat maliinnar-nagit ineriartortineqassapput. Suliffimmi akisussaassuseq siunnersuinerlu atuariimmiippoq ilinniartitsisunillunilu – taakku maleruagassaat ilinniartitsinermut ministereqar-fiup kommunalbestyrelsilu aalajangersartarpaat. Naak, tamakku ilinniartitsisutut ilinniarsimaneq aallaavigalugu tunngavilersuutit?

Suleqatima oqaluttuuppaannga taanna atuartut atuari-lutik atortuminnik angerlaassisannginnerat nunarput tamakkerluni atuuttoq, inoqassooq arlaannit uannut ikiuisinnaasumik? Taava massakkut Kalaallit Nu-naanni atuarnermut suliameinnut pikkorissunut ima apererusuppunga: "Sooq"??? Uani aallartitara pillugu oqallinnissamat, allat isumaat tunngavilersuutaallu tusa-rusuppakka. Nammineq suliffigisaq isornartorsiussallugu erloqinarsinnaavoq, aappaatigulli nammineq suliffigisap allannortinnerani periarfissat nuannersut saqqummal-ersarput.

Ilinniartitsisut qanoq sunniuteqarnerlutik eqqarsaa-tigissavaat

Uanga isumaga malillugu, atuariup siunertaa tunngavialu malillugit sulinnigilagut.

Taavalu inuusuttut inatsisartui februaarip 20.ani 2015 Sermitsiamut ima oqarsimanerat naggataarutitut issuas-savara: "Inuusuttut akisussaaffeqarneq naluaat". Immaqa tamassuma peqqutaa inuusuttuniinngilaq ilin-niartitsisunili ilinniarsimasuniilluni, taakkumi eqqarsaatigil-luartaqarpara, qanoq namminneq sunniuteqarnerlutik ilinniarsimanertillu tunngavigalugu atuariup angerlarsi-maffiullu imminnut ataqatiginnerat pitsaasumik inerisar-tariaqarlugu ataatsimoorlutillu meeqqat atuariat pitsaan-erulersissallugu. Tamanna iluatsissappat ilinniartitsisut namminneq qanoq suliffimminni sunniuteqarnerlutik eqqarsaatigilluartaqarpara!

Pisortani atorfillit oqaaseqarnialeraangata

Pisortani atorfillit killiligaanatik oqaaseqarsinnaaner at annikitsuinnarmik killilersugaavoq

Inge S. Rasmussen'imit

Piffissanngorsimagunarpog erseqqissassallugu, pisortani atorfillit suliffimmi avataani inuttut annertuumik killiligaa-natik oqaaseqarsinnaamata.

IMAK'imummi ilaasortat arlallit saaffiginnissimapput paaserusullugu, ajunnginnerseq isummaminnik annis-sinnaanerlutik, piffissami kingullermi oqallisaasumut kommunit inooqatigiinnermut tunngasunik amigartumik sumiginnaasumilluunniit nakkutilliinerat pillugu. Taama Lisbeth Frederiksen IMAK'p allaffeqarfiani sullissisoq nalunaarpoq.

Piviusoq uani pineqartoq tassaavoq Qeqqata Kommu-niani, Namminersornerullutik Oqartussat nakkutilliinerat tunngasunik nalunaarusiaata ersersimmagu, inunnik ikiuineramik ingerlatsivik arlaleriarluni sumiginnaasarsima-soq.

Nalunaarusiap allaaseraa, tusagassiuutit malillugit, inun-nik ikiuineramik nakkutilliisut siviluallaamik pissamaar-simasut ilaginnaavissimasulluunniit, meeqqanik naap-ertuilluannigsuliorneq pillugu saaffiginnissutit piviusut misissussallugit.

- Ilinniartitsisunit pakatsisunit saaffigineqartarpugut, nalu-naarutit kommunimit matuinnarneqartartut pillugit, Lisbeth Frederiksen'i oqarpoq.

Ilinniartitsisut nalornipput, tusagassiutinut misigisaminnik

oqaluttuarsinnaanerlutik, taamaammallu IMAK'i saaffigisi-mallugu.

Tassunga tunngatillugu Lisbeth Frederiksen'ip ilitersuut una unnersuussutigaa "God adfærd i det offentlige." Najo-qutassiaq taanna 40'ngajannik quppernilik Danmarkimi Personalestyrelsen, Kommunernes Landsforeningip kiisalu Danske Regioninik saqqummersinneqarsimasog. Atuakkap immikkoortuani killiligaanani oqaaseqarsin-naanermut tunngasumi ilaatigut ima allassimavoq, "pissusissamisoorlunilu iluaqutaavoq, pisortani atorfillit killiligaanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanertik atorlugu oqaaseqaraangata, taamaallutik oqallittoqarni paasis-sutissanik isummaminnillu annissinermikkut ilanngussi-sarmata."

Tamat akornanni oqaaseqarsinnaatitaanermi ikittuinnarnik killilersugaapput, ilaatigut tassaasinnaapput paasisutis-sat nipangiussisussaataasut, nikanarsaalluni oqaase-qarneq kiisalu suliffik pillugu eqqunngitsunik paasisutis-siinerit.

Internettikkut ilitersuut nassaaarsinnaavat una ujarukku "God adfærd i det offentlige".

Når offentligt ansatte vil ytre sig

Der er relativt få begrænsninger i ytringsfriheden for offentligt ansatte

Af Inge S. Rasmussen

Det er tilsyneladende aktuelt at slå fast, at offentligt ansatte som privatpersoner har en vidtgående ytrings-frihed.

Flere af IMAKs medlemmer har nemlig henvendt sig for at høre, om det vil være i orden at give sin mening til kende i forbindelse med den aktuelle debat om kom-muners manglende eller svigtende tilsyn på det sociale område. Det oplyser sagsbehandler Lisbeth Frederiksen fra IMAKs sekretariat.

Konkret drejer det sig om Qeqqata Kommunia, hvor en nylig tilsynsrapport fra Selvstyret har vist, at socialforvalt-ningen i flere tilfælde har svigtet.

Rapporten beskriver, ifølge medierne, hvordan forvaltnin-gen har tøvet gevaldigt med eller helt undladt at under-søge konkrete henvendelser om overgreb mod børn.

- Vi har fået henvendelser fra frustrerede lærere, der fortæller om indberetninger, som bliver lukket ned af kom-munen, siger Lisbeth Frederiksen.

Lærerne er i tvivl, om de må fortælle om deres oplevelser til pressen, og de har derfor kontaktet IMAK.

Her henviser Lisbeth Frederiksen til vejledningen "God adfærd i det offentlige". Den knap 40 sider lange guide er udgivet af Personalestyrelsen i Danmark sammen med Kommunernes Landsforening og Danske Regioner.

I kapitlet om ytringsfrihed står der blandt andet, at "det både er naturligt og nyttigt når offentligt ansatte bruger deres ytringsfrihed og bidrager med viden og synspunkter i den offentlige debat."

De få begrænsninger, der gælder ved at ytre sig i det of-fentlige rum, drejer sig blandt andet om tavshedsbelagte oplysninger, ærekrænkende udtalelser samt åbenbart urigtige oplysninger om arbejdspladsen.

Du finder vejledningen på internettet ved at søge på "God adfærd i det offentlige".

Lærernes muligheder er stødt på grund

Alt for mange lærere kan ikke undervise i fremmedsprog. Og hvis tilstandene ikke forbedrer sig, så vil drømmen om et selvstændigt Grønland blive mere og mere fjern, siger formanden for IMAK.

Lærerne må flytte sig

Vi har alt for få lærere, der kan undervise i dansk og engelsk, siger formanden for lærerforen ingen IMAK, Sivso Dorph.

Han begrundet sin udtalelse med, den nyligt udkomne rapport om evaluering af den grønlandske folkeskole, hvoraf det fremgår, efter 26 % af lærerne havde svaret, at kun 1/3 af disse har særlige kompetencer til at kunne undervise i faget dansk. Dermed har resten af underviserne i faget, ikke særlige kompetencer til at undervise i dansk. Også kun få undervisere har særlige forudsætninger i faget engelsk, vi har mange lærere der kan tale engelsk, men vi mangler undervisningsmaterialer til faget, og didaktikken til faget er også en mangelvare mange steder, og dette er et stort problem, siger Sivso Dorph. Han uddyber det med, at man skal have kompetencerne til at kunne undervise i faget.

Det er ikke nok med, at man kun har været igennem et kortere kursusforløb for faget, kompetencerne skal være til stede.

Hvert år ser vi mange nyuddannede lærere, er det mon sådan, disse bliver lærere uden de nødvendige forudsætninger? Spørger vi.

Hvis vi tager eksemplet med, at jeg er god til at undervise i matematik, så er det ikke ensbetydende med at jeg er god til at undervise i dansk. Men jeg kan ikke komme med et modargument for, at vi måske stiller for lille krav for at blive optaget på læreruddannelsen. Det er jo sådan er man god til et fag, så vil man også kunne give mere om faget, siger Sivso Dorph.

Han mener, at hvis ikke vi retter op på disse forhold i længere tid, så vil vores målsætninger for uddannelsesniveauet blive sværere.

-Derfor skal rammerne for folkeskolen, og for bedre udbytte for eleverne i folkeskolen altid sættes i højsædet, for hvis vi ikke gør det, så vil vores drømme om uddannede i vores samfund blive fjernere og fjernere, siger Sivso Dorph

Bedre muligheder for videreuddannelser

Kommuneqarfik Sermersooq og Qeqqata Kommunian har et tilbud for lærerne i år, det drejer sig om, at kommunen giver muligheden for at betale for de lærere, der har behov for kurser/videreuddanne sig.

- De penge, kommunen stiller til rådighed til lærerkurser, er så små, at mange lærere ikke er i stand til at søge om at komme på nogen kurser. Det er nemlig sådan, at videreuddannelses timerne er så få, at hvis timerne skulle bruges til at holde kurser angående fremmedsprog, så ville de ikke få tilfredsstillende udbytte for dem. Det er ikke kun Kommuneqarfik Sermersooq, der er gået ud over, men også lærerne i Qeqqata kommunian har lige så dårlige muligheder, siger Sivso Dorph.

-Foreninger plejer ellers at holde kurser for deres medlemmer, hvorfor bruger IMAK ikke også penge til at videreuddanne sine medlemmer? Spurgte vi ham.

- Allerede siden 1999 hørte lærernes kurser under Inerisaavik. Lærerne havde så muligheden for at videreuddanne sig ved hjælp af de tilskud Inerisaavik fik, men desværre kørte dette ikke tilfredsstillende, siger Sivso Dorph.

Sivso Dorph mener, at der burde oprettes et fond, der udelukkende er beregnet til kurser, hvis ikke vi opretter et, vil vi hele tiden støde os på grund af kommunernes utilstrækkelige tilskud til videreuddannelser.

- Men desværre har vi ikke opnået dette i vore overenskomstforhandlinger. I stedet for hører vi atter under Inerisaavik's og Ilinniartissuaq's kursustilbud og kan derved få medindflydelse, forklarer Sivso Dorph. Han understreger videre, at han fortsat vil anstrenge sig for at nå dette mål.

Vi opnår resultater ved fælles kræfter

Naalakkersuisoq for uddannelse, Nivi Olsen, har flere gange udtalt sig til pressen, at fremmedsprog skal sikre fremtiden.

- Hvis vores Naalakkersuisoq har dette ønske som mål, så må vi også håbe, at vedkommende ville påvirke kommunerne, ved at give større tilskud til videreuddannelser og kurser til rådighed. På denne måde, ville vi ellers få bedre redskaber og recurser til undervisning af fremmedsprog, håber Sivso Dorph.

Hans håb er, at de i fællesskab og i forståelse med hinanden - kommunerne og landstyret vil kunne arbejde sammen - for at nå bedre forhold for folkeskolen.

- Lærere, der ikke er i stand til at undervise i fremmedsprog, lærere, der ikke er i stand til at undervise i matematik – sådanne problemer må vi løse i fællesskab med kommunerne og naalakkersuisut ved at begynde at tale sammen om disse. Vi må have enigt fælles mål at arbejde frem til; vi må tale sammen om, hvilken vej vi må gå for at rette op på at fremme folkeskolen i Grønland, siger Sivso Dorph.

Vi har på Ilinniartitsisoq's vegne prøvet i over 10 dage for at få en aftale med Naalakkersuisoq for uddannelse Nivi Olsen, ved at sende hende spørgsmål og presset hende til at udtale sig pr. mail angående hendes 2 breve, med desværre svarer hun os ikke.

Tekst og foto: Karline Platou, journalist

Ilinniartitsisut ikkarleqqapput

Ilinniartitsisut amerlavallaat allamiut oqaasiinik ilinniartitsisinnaanngillat. Pissutsillu taamaaginnarpata Kalaallit Nunaata imminut pilersulernissamut sinnattua ungasil-liartuinnassaaq, IMAK-ip siulittaasua oqarpoq.

Ilinniartitsisut nikeriartariaqarput

- Ilinniartitsisut ikippallaartut danskit tuluillu oqaasiinik ilinniartitsisinnaapput, Ilinniartitsisut Kattuffianni IMAK-imi siulittaasoq Sivso Dorph oqarpoq.

Taassuma taama oqarnerminut tunngavigaa, nunatsinni atuariit nalilersuivigineqarnerini, ilinniartitsisut akornanni apeqqutini akissassanik akissuteqarsimasuni ilinniartitsisut 26 procentiisa akissuteqarnerisigut ersemet, taakkunanga pingajorarterutai kisimik qallunaatoortitsinissaminut ilinniagaqarsimasuusut. Taamaallunilu sinneruttut tamarmik qallunaatoortitsinissamut ilinniagaqarsimanatik. - Tuluillu oqaasiinik ilinniartitsisinnaasut aamma killeqaqaat, ilinniartitsisorpassuaqarpoq tuluttut oqalussinnaasunik, kisianni tuluillu oqaasiinik ilinniartitsissagaanni qanorpiq periuseqartoqartussaananik ilitsersuutini - sakkussanik nunatsinni peqanngilagut, taannalu annertuumik ajornartorsiutigvarput, Sivso Dorph oqarpoq.

Erseqqissaavorlu tuluillu oqaasiinik iluamik ilinniartitsisagaanni qaffasissumik piginnaaneqarnissaq pingaaruteqarlunnartuusooq.

- Naammanngilaq sivikitsuinnarmik pikkorissarsimasaaq, oqaatsimmi taakkua pillugit itisuumik paasinnissaminissaq pisariaqarlunnarpoq, oqarpoq.

- Ukiut tamaasa ilinniartitsisorpassuit naammasisut takusarpavut, tassa imaappa piginnaasaat suli naammanngitsut ilinniartitsisut naammassisinnegartarsimapat? Aperaarput.

- Assersuutigalugu matematikkimut ilinniartitsillaqqik-kuma, taava imaanngilaq qallunaatoortitsillaqqissasunga. Assortorusunngilarali imaalluarsinnaammat, ullumikkut ilinniartitsisunngorniartarnermi piginnaasassatut piumasaqaativut annikippallaarsimasinnaanerit. Tassami, fagi aalajangersimasooq immikkut ilinniarsimagaanni soorunami tunniussinnaasaaq aamma annertunerusussaavoq, Sivso Dorph oqarpoq.

Taanna isumaqarpoq, pissutsit taassuma tungaanut sivitsortumik ingerlaannarpata, ilinniagaqarnermut angunia-gaqarneq inornarsiartuinnarsinnaasooq.

- Taamaattumik atuarfimmu atugassarititaasut, meeqqal-lu atuartut pissarsiaqarnissaannut aqutissat sapinngisamik pitsaanerpaaffissaaniitinniartuariaqarpavut, taamaaliunngikkuttami immitsinnut pilersulernissamut sinnattorput ungasilliartuaaginnarsinnaavoq, Sivso Dorph oqarpoq.

Ilinniaqqinnissamut periarfissat pitsaanerusariaqartut

Kommuneqarfik sermersooq Qeqqatalu kommunia ukioq manna neqeroorput, ilinniartitsisut pikkorissarnissamik pisariaqartitsisut kommunemit akiliunneqarlutik pikkorissarnissaminik periarfissinneqassasut.

- Kommunip pikkorissarnissamut aningaasaliissutai ima annikitsigipput ilinniartitsisorpassuit qinnuteqarsinnaatilluunniit. Pikkorissarnissamummi tiimit ima ikitsigimmata, allamiut oqaasii pikkorissassutigineqassagaluarpata naammaginartumik ilinniartitsisoqarsinnaanaviarani. Kommuneqarfik sermersooq kisimi taama eqqugaanngilaq aammali Qeqqata kommuniani ilinniartitsisut aamma taama atugaqarput, Sivso Dorph oqarpoq.

-Peqatigiiffiit ilaasortaminnut pikkorissartitsigajuttarput, soormi peqatigiiffiup IMAK-ip akiligaanik pikkorissartitsinnaanngitsusi? aperaarput.

- 1999-mili ilinniaqqinnissamut periarfissat Inerisaavimmut tutsippavut. Aningaasaliissutit taakku atorlugit ilinniartitsisut ilinniaqqinnissaannut periarfissillutigik, ajusaarnartumilli taanna naammaginartumik atorneqarneq ajorpoq, Sivso Dorph oqarpoq.

Sivso Dorph isumaqarpoq, pikkorissaanissamut aningaasateqarfimmik pilersitsisoqartariaqartoq, taannami pilersinngippat kommunip aningaasaliinerinut amigaqisunut aporfeqartuassagamik.

- Ajoraluartumilli isumaqatiginninniarnermi tamanna angunngitsoorparput. Taarsiulluguli Inerisaaviup Ilinniarfissuullu pikkorissaaqqinnissamut ilinniaqqinnissamullu neqeroorutigisartagaanik oqartussaaqataalerpugut, taamaalliluta tassuunakkut sunniuteqarsinnaalerluta, Sivso Dorph nassuiaavoq. Erseqqissaavorli tamanna anguniarlugu tamaviaaruteqaqqinniarluni.

Ikioqatigiikkutta angusaqassaagut

Ilinniartitaanermut naalakkersuisooq Nivi Olsen tusagasiutinut oqaaseqartarpoq, allamiut oqaasii nunatsinni siunissami aalajangiisuujumaartut. (Nutserisumut: Fremmed sprog skal sikre fremtiden – eqqaamallugu allareerpat una mikisumik allataq piissammat)

- Naalakkersuisorput taamatut piumassuseqarpat, taava aamma kissaatiginarpoq, naalakkersuisutta kommunit sunnissagai, ilinniaqqittarnissamut pikkorissaasarnissamullu aningaasaliissutit pitsaanerusut atugassanngortissallugit. Taamaallilutami allamiut oqaasiinut ilinniartitsinisatsinnut sakkussagut annertulernissinnaassagaluarmata, Sivso Dorph neriuteqarpoq.

Taassuma neriuteqaa, kommunit kattuffiat, naalakkersuisoqarfili suleqatigalugit atuarfeqarfiit siuarsarnissaannut paaseqatigiilluarsinnaajumaarlutik.

- Ilinniartitsisut allamiut oqaasiinik ilinniartitsisinnaanngitsut, matematikkimut ilinniartitsisinnaanngitsut – ajornartorsiutit taamaattut naalakkersuisoqarfik kommunillu peqatigalugit oqallisigalugit aallartittariaqarpavut. Isumaqatigiilluta siunnerfeqartariaqarpugut; nunatsinni atuarfeqarfinnik siuarsaassagutta aqutit suut atortariaqarnerlutigik, Sivso Dorph oqarpoq.

Ilinniartitaanermut naalakkersuisooq Nivi Olsen ullut qulit sinnerlugit ilinniartitsisumiit oqaaseqartinniarlugu isumaqatigiissuteqarfiginiaqattaaraluarparput apeqqutini nassillugu allattaalu marluk aqutigalugit mailikkut akissuteqarsinnaanersooq kimigiiserfigisaraluarlugu, ajoraluartumilli akissuteqarfigineqanngilagut.

Allattoq assiliisorlu: Karline Platou, tusagassiortoq

Endelig bliver Atuarfik Mathias Storch skiftet ud med en ny skole

Mathias Storchip Atuarfia i Ilulissat var een af de største skoler i Grønland, men på grund af for meget skimmelsvamp, skal den skiftet ud.

Af: Karline Platou, journalist

Mathias Storchip Atuarfia i Ilulissat blev bygget i 1952, og nu er den blevet for gammel, og pga. for meget skimmelsvamp og aspest og pga. både elever og lærere blev syge, gik forældre og lærere en protest demonstration i juni 2013, derefter blev skolen lukket.

-Hele skolen blev revet ned, og da det gik op for folk, at det ikke var nok bare at forny den, blev det besluttet, at der skulle bygges en ny skole fra bunden af, siger vice-skoleinspektøren på Mathias Storchip Atuarfia Lene Ravn Davidsen.

Hun fortæller om, at man i årenes løb havde restaureret skolen og endda udvidet den flere gange, sidste gang skete det i løbet af 1970'erne.

For at kunne få plads til undervisning af alle elever, blev de delt i 5 dele, de ældste elever fra 8.kl- 10.kl. blev placeret og undervist ved havnen i det store pakhús. De mellemste fra 4.kl-7.kl. blev placeret og undervist i een af lokalerne i kulturhuset Sermermiut. De yngste gik i Jørgen Brønlundip Atuarfia. De elever, der har særlige behov som dem, der har f.eks. ADHD, blev undervist i den gamle Qaqiffik.

Undervisningsmaterialer til matematikundervisning som bøger og lign. blev opbevaret i brændvæsenets depot.

- Selvom vi blev spredt rundt omkring forskellige steder, var elever og lærere så parate til at flytte ud, at spredningen var forbavsende meget nemmere end troet, naturligvis opstod der noget uro, når vi pludselig manglede materialer i starten, men disse episoder udbedrede lærerne snildt ved deres tålmodighed. Derfor påvirkede flytningen heldigvis ikke undervisningen nævneværdigt,

siger Lene Ravn Davidsen.

Hun fortæller videre, at man desværre var nødt til at smide rigtig mange bøger ud, da de var inficerede af skimmelsvamp.

- Vi havde rigtigt meget travlt, vi skulle flytte og indsætte computere til 5 små skoleafdelinger, og alt det ståhej skete i sommereferien, siger Lene Ravn Davidsen.

De glæder sig rigtigt meget til den nye skole

- Den nye skole kommer til at koste ca. 165 mio. kr. Og der vil blive plads til ca. 400 elever, siger Lene Ravn Davidsen.

Som den første i Grønland skal der være afdeling for elever med ADHD på Mathias Storchip Atuarfia. Vi spurgte så, hvordan afdelingen til elever med ADHD kommer til at se ud.

- Tidligere blev elever med særlige behov, elever med ADHD og elever, der er autister undervist i et andet hus væk fra skolen. Men når vi får en ny skole, skal disse elever være sammen med os, dette er vi glade og forventningsfulde for, vi har jo ikke boet sammen før og deres lærere savner at være sammen med andre lærere på deres lærerværelse, siger Lene Ravn Davidsen, der glæder sig til at få en ny skole.

Skolen skal være velegnet til arktisk klima

- Arkitekterne fra TNT Ilulissat har tegnet den kommende nye skole, og da de fremlagde planerne, lovede de, at skolen skulle være særlig velegnet til det arktiske klima, siger et af medlemmerne af byggeudvalget Justus Kaspersen.

Han fortæller videre, at alle, der har noget at gøre på den

nye skole, skal have en elektronisk nøgle til den.

- For eksempel skal lærerne, der underviser i fysik og sløjde, have deres egen specielle nøgle til lokalerne, på den måde kan dem, der ikke har noget at gøre der, ikke komme ind, forklarer Justus Kaspersen.

Den nye skole skal være på 6255 kvadrat meter, når den er færdig.

-Alle almindelige undervisningslokaler skal være på 58 kvadrat meter. Der bliver lokaler med skydedør i mellem, så lokalet kan blive dobbelt så stort og kan bruges som et fælleslokale, hvis det skulle blive nødvendigt.

- Der bliver også 4 lokaler i Specialcenteret på 29 kvadrat meter, forklarer Justus Kaspersen.

-Man er også opsat på, at skolen skal være moderne og skal være passende til 2000'erne.

Hvor moderne kommer den til at blive? Spurgte vi.

-Vi regner med, at alle undervisningslokaler skal have et whiteboard.

- De nye bygninger skal have et centralvarmesystem. Derfor er det også planen, at skolens pedeller skal på et specialkursus.

- Alle afdelinger skal have samme slags stole og borde. De bliver stole og borde, der kan hæves og sænkes efter behov. Alle stolene bliver med hjul under, der let kan tages af efter behov.

Man regner med, at alting skal være nyt, men computere og lærerne skal ikke skiftes ud, naturligvis, siger Justus Kaspersen og griner.

Han fortæller videre, at alle elever, der træder ind på skolen, skal tage deres sko af.

- Det er planen, at skolen skal være et sted, hvor man ikke træder ind med sko på. Når vi træder ind på skolen, så tager vi skoene af og tager indendørs sko på, inden vi går videre til lokalerne. Måske kender de fleste børn allerede det med at skifte sko, når man træder ind fra deres

børnehavetid, siger Justus Kaspersen.

De handikappede er ikke glemt

- Næsten hele den nye skole bliver i 2 etager. For eksempel skal man kunne komme ovenpå eller nedenunder, hvis man sidder i en rullestol ved hjælp af elevatorer.

-Ligeledes skal indgangene være nemme at komme ind igennem, hvis man sidder i en rullestol, siger Justus Kaspersen.

- Hvordan har man forsikret bygningerne mod skimmelsvamp for fremtiden? Spurgte vi.

- Man er vågen over for, at der skal være luftgennemførsel mellem væggene, og som vindtætning skal man bruge pap/tagpap som skal limes på. Før i tiden brugte man ellers clipsning af disse pap/tagpap, når de skulle sættes på, siger Justus Kaspersen.

Arkitekterne fra TNT Ilulissat, tegnede også den anden skole Atuarfik Jørgen Brønlund. Bliver den mon lignende?

- Der bliver knap så mange vinduer som Atuarfik Jørgen Brønlund. For de mange vinduer forstyrrer eleverne ved at de kigger ind eller ud for at se, hvad der sker.

Farverne vil komme til at passe ind efter hvilken etage eller hvilken gulv, der er på stederne.

Der skal være gulvvarme i aulaen.

Desuden regner man med, at man vil lave en skolekiosk, slutter Justus Kaspersen, der er fuld af forventninger til den nye skole

Hvis tingene går efter planen, skulle den nye Mathias Storchip Atuarfia være færdig i starten af august 2017, så åbningshøjtidligheden, regner man med, bliver i løbet af den augustmåned dette år, når skolen igen starter efter sommerferien.

Atuarfik Mathias Storch kiisami nutaamik taarserneqalerpoq

Ilulissani Mathias Storchip atuarfia Kalaallit Nunaanni atuariit annerpaat ilagisimavaat, oquppallaarmalli allamik taarserneqartussanngorpoq.

Allattoq: Karline Platou, tusagassiortoq

Ilulissanni Mathias Storchip atuarfia 1952-mi sananeqartoq pisoqaavallaalersimavoq, taamalu oquppallaarnera aspesteqarpallaarneralu pissutaalluni, atuartut ilinniartitsisullu napparsimaannalermata, juunimi 2013-mi angajoqqaat ilinniartitsisullu akerliussutsimik takutitsipput, taamalu atuarfik matuneqarluni.

- Atuarfik tamaviat tamaat isateneqarpoq, nutartiinarneqarsinnaanngitsoq paasineqarmat naqqaniit sanasoqassasoq aalajangiunneqarpoq, Mathias Storchip atuariani pisortamut tullersorti Lene Ravn Davidsen oqarpoq.

Taanna nassuiaavoq atuarfik ukiut ingerlanerini nutarteneqartarsimagaluartoq aammalu ilaneqartarsimalluni, kingullermillu 1970-p ingerlanerani ilasimalluni.

Atuartut atuarfissaqartikkumallugit, tallimanut agguluneqarput, angajullit 8. Klassemiit 10. Klassemut atuartut, sissami quersuarmi maanna atuartarput. Akulliillu 4 klassemiit 7. Klassemut atuartut kulturikkut illorsuup Sermermiup initaasa ilaanni atuartinneqartarlutik. Minnerit Jørgen Brønlundip atuariani atuartarput. Immikkullu atuartittariallit, soorlu ADHD-ertut Qaqiffikumi atuartinneqartarlutik.

Atuakkat atorneqartussat soorlu matematikkimut atugasat assigisaallu, qatserisaqarfikup toqqorsiviani toqqortarineqarput.

- Naak siammarsimagaluaqaluta, atuartut ilinniartitsisullu nuunnissaminut piareersimasimangaaramik siammaqqanerput tupaallaatigisatsinnik ajoqutaanngilarluunniit, soorunami aallaqqaammut atortussanik amigateqaqattaarnerput ilaanni aalassatitsilaartarlualtoq, tamanna ilinniartitsisut naammagittarnerisa iluaquserarpaat. Taamaattumik qujanartumik imatut ajortumik suniuteqaanngilaq, Lene Ravn Davidsen oqarpoq.

Taanna nangilluni oqaluttuarpoq, atuagarpasuit oqumik pitarneqarsimasut allatut ajornartumik eqqartariaqarsimagitsik.

- Ila ulapeqaagut, qarasaasiat nussorlugit pivagut,

atuarfeeqqanut tallimanut aggulussimasunut inissittusanngorlugit, ulapputillu tamakku tamarmik aasami feeri- arnerup nalaani tamarmik pipput, Lene Ravn Davidsen oqarpoq.

Atuarfik nutaaq qilanaareqaat

- Atuarfik nutaassaq 165 mio. Koruunit missaanni naleqassaaq. Atuartullu 400 missaanniittut atuarfimmi inis- saqartinneqartussaapput, Lene Ravn Davidsen oqarpoq. Mathias Storchip atuarfia Kalaallit Nunaanni siullersaal- luni ADHD-ertunut immikkut atuartitsiveqaqqaartuuvog. Aperaarpullu atuarfissami nutaassami ADHD-ertunut atuartitsisarnerat qanoq inissinneqassanersoq.

- Meeqqat immikkut pisariaqartitsisut ADHD-ertut autiste- qartullu illumi allami siusinnerusukkut atuartittarpavut. Atuarfillu nutaaq atulerpat taakku aamma illoqatigilissav- agut, tamanna nuannaarutissaavoq qilanaarnarlunilu, tas- sami illoqatiginikuunnginnatsigik ilinniartitsisuisa ilinniar- titsisunik allanik naapitaqartannginnertik maqaasisaqaat, atuarfimmilu nutaassami ilinniartitsisut inaanneeqatigisal- issavagut, Lene Ravn Davidsen atuarfittaarnissaminut malugusussamaaqisoq oqarpoq.

Atuarfik issittumut naleqquttuussaaq

- Illussanik titartaasartut TNT Atuarfittaassamik titartaasu- upput, taakkualu saqqummiinerminni atuarfittaassarput issittumut naleqquttussasoq neriorsuutigaat, taama oqarpoq atuariup sananeqarneranut ataatsimiititaliami (byggeudvalgimi) ilaasortaq Justus Kaspersen.

Taanna oqaluttuarpoq, atuarfimmi nutaassami atuarfimmi susassaqtut tamarmik elektroniskiusumik matuersaate- qartinneqartassasut.

- Assersuutigalugu, fysikkertitsisartut sanatitsisartullu im- mikkut ittumik elektroniskiusumik matuersaateqartassap- put, taamaalilluni inimit atuartitsiviusartumut allat susas- saqanngitsut isersinnaasassanngillat, Justus Kaspersen nassuiaavoq.

Atuarfittaassarlu naammassiguni 6255 kvadrat meterius- saaq.

- Init nalinginnaasumik atuartitsiviusut 58 kvadrat meter-

inik tamarmik annertussuseqassapput. Affarleriit akuneranni matumik sanimut ammartartumik peqassapput, pisariaqarfiani ammariarlugu init ataatsimoorfigineqarsinnaasunnorlugit.

- Specialcenterimilu ineeqqat sisamat 29 kvadrat meterinik annertussuseqassallutik, Justus Kaspersen nassuiaavoq.

- 2000-ikkunnut naleqquttumik nutaaliaanissaa aamma eqqumaffigineqarsimassaaq. Qanoq nutaaliartaqartigisava? Aperaarpur.

- Init atuartitsiviusut tamarmik whiteboardeqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

- Illorsuullu kiassarnera qitiusumik aqutsiveqassalluni. Taamaattumik atuarfimmil pedelit immikkut ittumik pikkorissartinneqarnissaat aamma siunertaavoq.

- Immikkoortortaqrarfiit tamarmik assigiinnik issiaveqassapput, nerriveqarlutillu. Taakkulu tamarmik qullartineqarsinnaassapput, appartinneqarsinnaassallutillu. Issiaviit tamarmik assakaasoqassapput, pisariaqarfianili assakaasui ajornangitsunnguamik peerneqarsinnaasuusapput.

Suna tamarmi nutaajussasoq naatsorsuutigineqarpoq, qarasaasialli ilinniartitsisullumi ateqqissinnaasut soorunami ateqqinneqarsinnaassapput Justus Kaspersen illarluni oqarpoq.

Taanna aamma oqaluttuarpoq, atuarfimmuut atuartut iseraangamik kamillartassasut.

- Atuarfik kameqarfiunngitsoq pilersinniarneqarpoq. Iserutta kamivut peeriarlugit isersimmasertassaagut sumunnarfitsinnukarlutalu. Immaqami aamma meeqqat amerlanerit meeqquvinnit tamanna sungiusimareerpat, Justus Kaspersen oqarpoq.

Innarluutillit puigorneqanngillat

- Atuarfik tamakkinngikkaluarluni quleriit marluusussaaput. Assersuutigalugu rullestolerluni qulaaniikkaanni ataaniikkaanniluuniit elevatori aqutugalugu qulaanut

ataanulluunniit ingerlasoqarsinnaavoq.

- Taamatullu aamma isertarfiit rullestolerluni iserfigineqarsinnaassapput, Justus Kaspersen oqarpoq.

- Illup siunissami oqunnginnissaa qanoq eqqanaarniarneqarpa? Aperaarpur.

- Illup ikerata silaannarissuunissaa eqqumaffigineqarpoq, anorimullu pappialarsuit pitarnaveeqqutit ikkussuunnerini nipititerineq atorneqassaaq. Siusinnerusukkut tamakku pappialarsuit clipserlugit ikkussuunneqartarsimagaluarput, oqarpoq.

Illussanik titartaasartut TNT Ilulissani atuarfiup aappaanut Atuarfik Jørgen Brønlundimik aamma titartaasuupput. Assipalugissanerpaa?

- Atuarfik Jørgen Brønlundimisulli qangip tungaanut iga-laaqartigissanngilaq. Tamanna atuartunut silammut ilummullu alaatsinaannerunermik kinguneqartarsimammat. Naqqit sumiinneq apeqqutaatillugu qalipaasersorneqassapput.

Innersuullu ataatsimoorfiusup (aulap) naqqa kiassartuusalluni.

Aammalu skolekioskeqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, Justus Kaspersen atuarfittaarnissaminnut isumalluarpalogaluni taama naggasiivoq.

Mathias Storchip atuarfia nutaaq pilersaarutit iluatsisappata naatsoruutigineqarpoq aggstip aallaqqaataani 2017-mi naammassineqassasoq, taamalu ukioq taanna aggstip ingerlanerani atuartut atualernerini ateqqaarfisiornissaa aamma naatsorsuutigineqarpoq.

Inerisaavik tættere på Naalakkersuisut

Naalakkersuisut håber på mere indflydelse, når Inerisaavik bliver en styrelse frem for at høre under Ilisimatusarfik

Af Inge S. Rasmussen

I februar besluttede Naalakkersuisut at Inerisaavik skulle ændre status.

I stedet for at høre under Institut for Læring på Ilisimatusarfik, skal institutionen fremover være en styrelse under Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke.

Tilbage i 2008 var IMAK kritisk over for beslutningen om at Inerisaavik skulle ligge under Ilisimatusarfik og dermed underlagt bestyrelsen for universitetet.

IMAK hilser derfor ændringen velkommen, men ville gerne have haft lærernes efter- og videreuddannelse placeret et andet sted. Det skal imidlertid fortsat høre under Institut for Læring.

Lige nu søger Selvstyret efter en chef til at stå i spidsen for den kommende nyoprettede uddannelsesstyrelse.

Ansøgningsfrist er den 13. April.

Styrelseschefen skal referere til departementschef Mikael Kristensen.

Han forklarer ændringen af Inerisaaviks status med, at der kom fornyet opmærksomhed på folkeskolen, da Nivi Olsen (D) satte sig i stolen som naalakkersuisoq for uddannelse.

- Nivi Olsen har jo stor fokus på folkeskolen. Og det har vist sig uhensigtsmæssigt at have Inerisaavik liggende under Ilisimatusarfik. På grund af armslængdeprincippet har det givet en længere adgang til Inerisaaviks dygtige medarbejdere, siger Mikael Kristensen.

Han oplyser, at ændringen til en uddannelsesstyrelse bliver officiel, når finansloven træder i kraft, hvilket vil sige den 12. Maj, hvor loven skal tredjebehandles i Inatsisartut.

- Hvilken betydning får ændringen for IMAKs medlemmer?

- Det betyder forhåbentlig mere hjælp til folkeskolen gennem samarbejdet med kommunerne og folkeskolen generelt, svarer Mikael Kristensen.

Netop samarbejdet med kommunerne er et af målene for Inerisaaviks kommende nye status.

Fem indsatsområder

Naalakkersuisoq for blandt andet uddannelse, Nivi Olsen, har i starten af april løftet sløret for fem områder, hun vil satse på i kampen for at løse nogle af de problemer i folkeskolen, som evalueringsrapporten har afsløret.

Ifølge KNR ønsker Nivi Olsen at der for det første skal være to ledere i folkeskolen: Den ene skal stå for administrationen og den anden for det pædagogiske indhold.

Nivi Olsen, naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke, har fokus på folkeskolen og ændrer derfor Inerisaavik til en uddannelsesstyrelse. Foto: Inatsisartut

For det andet vil hun kræve, at skolerne hvert år skal udkomme med to såkaldte kvalitetsrapporter.

Et tredje punkt er elevmapper, eller handleplaner, for den enkelte elev.

Det fjerde indsatsområde er en forældregruppe, der skal sørge for et bedre samarbejde mellem forældrene og skolen.

- Forældrene er ikke højlødt nok, og de skal have et forum, hvor de bliver hørt, siger Nivi Olsen til KNR.

Det femte indsatsområde handler om fremmedsprogsundervisningen. Her skal en ekspertgruppe afdække hvilke problemer, der er, for derigennem at kunne forbedre og styrke undervisningen i fremmedsprog.

Inerisaaviup Naalakkersuisunut qaninnerulernissaa

Naalakkersuisut neriutigaat, Inerisaaviup Ilisimatusarfiup ataaniikkunnaarluni, imikkut pisorta qarfinngorneratigut, annerusumik sunniute qarfigilernissaa.

Inge S. Rasmussen'imit

Februaarimi Naalakkersuisut aalajangiipput Inerisaaviup sumut atanera allanngortinneqassasoq . Ilisimatusarfiup ingerlanneqarnerata ataaniikkunnaarluni, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut , Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ataanni siunis-sami pisorta qarfinngussasoq - uddannelsesstyrelse. Qanga 2008'mi var IMAK'ip Inerisaaviup Ilisimatusarfiup ataanniilernissaa aalajangiunneqarmat taamaalillunilu Ilisimatusarfiup siulersuisuisa oqartussaaffigilissammagu isornartorsiutigaa.

Taamaammat IMAK'ip allanngortitsineq nuannaarutigaa, aappaatigulli ilinniartitsisut ilinniaqqittarnerannut tunngasoq allamut atalissasoq piumagaluarlugu. Ilinniaqqittarnermullu ataannarallassaaq.

Ulluni makkunani Namminersornerullutik Oqartussat ilinniartitaanermut pisorta qarfigissap pilersitassap nutaap naalagassaanik ujarlerput. Qinnuteqarnissamut killilius-saq tassaavoq apriliip 13-niat

Pisorta qarfiup naalagassaa pillugu departementschef Mikael Kristensen ima oqaaseqarpoq.

Inerisaaviup inissisimanerata allanngornera Nivi Olsen'ip (D) Ilinniartitaanermut Naalakkersuisunngornerata kingornagut meeqqat atuarfiat immikkut nutaamik isigin-iarneqalerneranik peqquteqarpoq.

- Nivi Olsen'ip meeqqat atuarfianut tunngasut assut nakkutigisara. Paasinarsisimavorlu Inerisaaviup Ilisimatusarfirmut atanera naleqqutinngitsuusoq. Imminnut qanippallaarnaveersaarnerup pitsaasumik suleqatigiinnis-saagaluaq Inerisaavimmiunut pikkorissunut attaveqarneq killilertarmagu, Mikael Kristensen'i oqarpoq.

Nalunaarutigivaa uddannelsesstyrelsemut allannguneq piviusunngorumaartoq, aningaasartuutissanut inatsit atuuttitsinneqalerpat, tamannalu pisussaavoq maajip 12-ani, inatsit pingajussaaneerqarlutik Inatsisartuni suliarineqareerata.

- Allannguineq IMAK'ip ilaasortaanut qanoq sunniuteqas-sava?

- Neriutigaarput tamanna meeqqat atuarfianut ilu-aqutaanerulissasoq kommunit meeqqallu atuarfiata nalinginnaasunik suleqatigiinnerisigut, Mikael Kristensen'i akivoq.

Tassarpiaavorlumi Inerisaaviup siunissami kommuninik suleqateqarnissaa nutarterinermi anguniakkat pingaarutillit ilaat.

Suliat naammassisassat tallimat

Naalakkersuisup, ilaatigut ilinniarnermut tunngasunut, Nivi Olsen'ip, apriliip aallartinnerani meeqqat atuarfiani ajornartorsiutit iluarsisassat tallimat pillugit pilersaarutinni qulaajarpai, tamanna nalilersuineri nalunaarusiami er-serpoq.

KNR'i malillugu Nivi Olsen'ip siulliullugu piumasaraa, meeqqat atuarfiani aqutsisut marluussasut: Ataatsip al-laffissorneq suliarissavaa aappaatalu pamersaanermut tunngasut.

Aappassaanik piumasariniarpaa, atuarfiit ukiut tamaasa pitsaassutsimut nalunaarusianik taallugit saqqummius-sisassasut.

Immikkoortullu pingajoraat atuartut mappii, imaluunniit atuartut ataasiakkaarlugit suliassaanut pilersaarusionerq. Naammassisassat sisamaraat angajoqqaanik eqimattal-iorneq, taakkua angajoqqaat atuarfiullu imminnut pitsaan-erusumik suleqatigiilluarnissaat isumagissavaat.

- Angajoqqaat nipaappallaarput, oqalliffiliortariaqarput tusaaniarnerooqullutik, Nivi Olsen KNR'imut oqarpoq . Naammassisassat tallimaat takornartat oqaasiinik atuar-titsineriut tunngavoq. Tassani paasisimasagarluartunik eqimattaliortoqassaaq , taakkulu takornartat oqaasiinik atuar-titsineri suut ajornartorsiutaanersut qulaajartas-savaat taamaalu atuartsineq pitsanngorsarlugulu nukit-torsassallugu.

Skolefe på Atuarfik Mathias Storch

Mit navn er Akitsinnguaq Jensen og jeg er 33 år. Jeg er født i Qasigiannuguit og opvokset i Ilulissat.

Jeg har en mand og en søn, der er 2 år.

I 1999-2000 var jeg på AFS i Japan, og derefter gik jeg på GU i Aasiaat. I 2004 startede jeg på seminariet i Nuummi Ilinniartissuaq, i det andet hele år gik jeg på Jelling Seminarium i Danmark. I 2008 blev jeg færdig som lærer og fik arbejde hjemme i Ilulissat.

Hvad forstår man ved en Skolefe?

Børn og unge mennesker har tit brug for en voksen til at støtte sig og få rådgivning af.

Skolefe er en person, der taler med/støtter elever, der har behov for det. Det betyder, at hvis en elev, der har behov for at tale med nogen om sine hverdagsproblemer, anbefaler læreren hende/ham til at tale med skolefeen.

Men hvis der drejer sig om alvorlige sager, meddeles forældrene eller den ansvarshavende til barnet først, inden man taler med barnet.

Hvorfor interesserer du dig for den funktion?

Det interesserer mig at støtte og vejlede børn og unge mennesker. Da den funktion blev opslået, ansøgte jeg den, da jeg følte, at jeg har noget at give til børn og unge mennesker. Jeg føler også, at jobbet lykkedes.

Hvad arbejder du mest med?

Mange elever, jeg taler med i hverdagen, kan have mange begrundelser for at komme til mig. De fleste bliver mobbet på skolen, og børn, der savner forældrene, efter de er blevet skilt, eller de føler utrygge hjemme hos dem selv, eller elever, der har brug for støtte i forbindelse med deres skolegang (for at kunne vågne op til at gå i skole, pjækker, madpakker m.m.)

Efter en samtale aftaler vi en ny tid til en ny samtale for at følge med i evt. forbedringer.

Eleven modtager en "kvittering" for en ny samtale og den viser vedkommende til sin lærer.

Hvem arbejder du sammen med?

Som en skolefe arbejder jeg først og fremmest med barnet som centrum, og naturligvis arbejder jeg med forældrene, hvis det er nødvendigt. Så arbejder jeg sammen med elevens lærer, skolelederne, socialvæsenet og sommetider med politiet.

I sager, hvor socialvæsenet skal indblandes, arbejder jeg sammen med skolens ledelse.

Har det påvirket dit arbejde, at AMS er fordelt til forskellige områder?

At AMS er fordelt til forskellige områder, gør mit arbejde som skolefe meget besværligt, jeg skal som regel køre rundt for at komme til de elever, jeg skal tale med, jeg bruger også meget tid med at lave ny aftaler, da mange glemmer at komme som vores aftale, jeg kan jo ikke bare komme til dem, jeg bruger også tid til at skrive till lærerne på skoleintra. Jeg har selv et kontor og et lille værelse til samtaler, sommetider er det nødvendigt at komme selv til eleverne, jeg arbejder også sammen med pedellerne, for de kører og bringer barnet.

Hvad er godt at have en Skolefe?

Det er gavnligt at have en Skolefe for nogle ting, naturligvis alt efter hvilken hjælp, der er behov for. Jeg får respons fra lærere og børn, om at der er fremgang for barnet, at barnet er blevet gladere eller barnet er i stand til at udtale sig om, at det hjalp og så kan jeg se det på deres ansigtsudtryk, og det er det, der glæder mig mest ;-)

Justus Kaspersen

Atuarfik Mathias Storchimi skolefe

Akitsinnuaq Jensenimik ateqarpunga 33-nik ukioqarpunga. Qasigiannuani inunngorpunga Ilulissanilu peroriartorluna.

Aappaqarpunga, erneqarlutalu marlunnik ukiulimmik.

1999-2000-mut Japanimi AFS-ernikuuvunga, tamatumalu kingorna Aasianni GU-Ilunga.

2004-mi Nuummi Ilinniarfissuarmi aallartippunga, ukiullu aappassaani Danmarkimi Jelling Seminariumimi ukiillunga. 2008-mi ilinniartitsusutut naammassingama atorfinillunga Ilulissanut angerlarpunga.

Skolefe qanoq paasisariaqarpa?

Meeqqat inuusuttuaqqallu inersimasumik ikorfartuisinnaasumik siunnersuisinnaasumillu pisariaqartitsisarput. Skolefe tassaavoq atuartunik pisariaqartitsisunik oqaloqatiginnittartoq/ ikorfartuisartoq. Tassa imaappoq, atuartoq ulluinnarni pisariaqartitsisimaguni ilinniartitsis-uata oqaloqateqarnissaanik innersuussinnaavaa.

Annertuumilli pisoqarsimatillugu angajoqqaat, meeqqamulluunniit akisussaasut ilisimate-qqaarlugit atuartoq oqaloqatigineqartarpoq.

Soormita taanna sammisaq (funktion) soqutigisimaviuk?

Meeqqat inuusuttuaqqallu ikorfartussallugit, aqqutissiuutissallugillu soqutigisarivara. Funktion taanna inussarsiuunneqarmat qinnuteqaatigivara misigisimagama meeqqanut inuusut-tuaqqanullu tunniussassaqaarlunga. Aammalu isumaqarpunga tamanna iluatsittoq.

Ulluinnarni naloginnaanerpaat suliassat suusinnaasarpat?

Ulluinnarni atuartut oqaloqatigisartakkakka assigiinngitsorpasuumik peqquteqarlutik ag-gertarput. Amerlanerpaat atuarfimi qinngasaarneqartartuupput, aammalu angajoqqaami avissimanerannik maqaasisut, angerlarsimaffimminiluunniit toqqissiviillioortut, atuarnerrullu-unniit tungaatigut ikorfartortariillit (ullaakkut iterniarneq, pjække, taquarneq il.il) Oqaloqatigeereernerup kingorna oqaloqatigiinnissap tullia isumaqatigiissutigineqartarpoq, qanoq alloriartoqarsimanera malinnaaffiginiarlugu. Atuartoq allagartannguamik oqaloqatigiinnissamut uppenarsaammik tuninineqartarpoq, ilin-niartitsisumitut takutitassaanik.

Kikkut suleqatigisarpigit?

Skolefetut siullertut meeraq qitiutillugu suleqatigisarpa, soorunami aamma pisariaqartillugu angajoqqaat suleqatigisarpakka . Atuartut ilinniartitsuat, atuarfiup pisortai, Inunnik Isumaginnittoqarfik, ilaatigullu politiit suleqatigisarpakka. Inunnik Isumaginnittoqarfimmut suliassanngortitsinermit atuarfiup pisortaa tamatigut akuliunneqartarpoq.

AMS assigiinngitsunut aggulussimanera sulinernut arlaatigut eqquiva?

AMS assigiinngitsunut aggulussimanera Skolefetut kipiluttunartorujussuuvog, tassami ullormut biileqattaarsinnaasarpunga orneqaattaarlugit, aammali piffissarujuk atortarpara, amerlasuummi puujortoorsinnaasarmassuk, orneriaannaanngilakkalu taamaalillunga ilaanni kinguartitsisaqattaarnerit pilersinnaasarput, aammalu ilinniartitsusut skoleintra atorlugu allaffigeqattaarneri pisarput. Nammineq allaffeqarpunga oqaloqatiginnittarfeeraannguarlu, ilaannili pisariaqartarpoq ornillugit oqaloqatiginissaat, aammalu pedelip suleqatigisarpakka meeraq aallugu ingerlattarmassuk.

Skolefe sutigut iluaqutaava?

Skolefe arlalitsigut iluaqutaavoq, apeqqutaalluni suna pisariaqartinneqarnersoq. Ilinniar-titsusuniit meeqqamiillu utertiffigineqartarpunga meeraq siumut aallartoq, nuannaalertoq immaqaluunniit oqaasinnguisinnaasarpog iluaqutigalugu kiinaasa taattui aamma takusin-naasarpakka tamannalu uannut nuannernepaasarpog ;-)

Justus Kaspersen

SIDEN SIDST

Lisbeth Frederiksen, IMAK

Evalueringen af folkeskolen

Evalueringen af folkeskolen, som kom i stand efter et ønske fra IMAKs repræsentantskab i 2013, har selvsagt fyldt en del i sekretariatet og bestyrelsens arbejde. Evalueringsrapporten er udkommet og kan blandt andet læses på IMAKs hjemmeside.

Rapporten vil blive behandlet dels på medlemsmøder rundt om på kysten, dels på repræsentantskabsmøde. Derudover fortsætter den styregruppe, der blev nedsat da evalueringen blev igangsat, som en gruppe der skal drøfte tiltag ud fra konklusionerne i rapporten. Styregruppen har repræsentanter fra Departementet for Uddannelse, KANUKOKA og IMAK.

Repræsentantskabsmødet

Mødet afholdes i Ilulissat den 20. – 21. april 2015 materialet blev lagt ud til medlemmerne af repræsentantskabet den 20 marts 2015. Da der ikke skal opsættes overenskomstkrav på dette møde men først på mødet i 2017, er der et begrænset antal indkomne forslag.

Evalueringsrapporten vil dog komme til at fylde meget på mødet. Når mødet går i gang vil der løbende blive lagt beretninger og pressemeddelelser ud på www.imak.gl

Blokade.

Som nævnt i de medlemsbreve, der er sendt ud henholdsvis den 25. februar og den 31. marts 2015 er der iværksat en blokade mod Qeqqata Akademi.

IMAKs bestyrelse har truffet denne beslutning af hensyn til de ansattes retssikkerhed, da bestyrelsen ikke kan sikre medlemmernes rettigheder hverken med hensyn til løn – og ansættelsesforhold herunder pensionsforhold eller ansættelsesretsligt.

Lederkursus

I december 2014 blev der afholdt et lederkursus i Ilulissat. Kurset blev gennemført via et samarbejde mellem Departementet, Inerisaavik, KANUKOKA og IMAK. På trods af en kort tilmeldingsfrist var der 49 deltagere fra hele kysten.

Kurset var et grundlæggende kursus med hovedvægt på reglerne omkring personaleledelse. Kurset skal nu følges op af et modul 2 i pædagogisk ledelse.

Tilsvarende kurser for nye ledere bliver nu udbudt fast via Institut for Lærings kursustilbud.

Deltagerne udtrykte at kurset indhold var meget relevant og burde være obligatorisk for alle nye ledere.

Valg af tillidsrepræsentanter for perioden 1. aug. 2015 – 31. juli 2017

Valgene er godt i gang. Så snart der er et overblik over, hvor mange af de "gamle" tillidsrepræsentanter der fortsætter og hvor mange nye, der er kommet til, vil bestyrelsen tage beslutning om kommende kursusvirksomhed for tillidsrepræsentanterne

Feriefonde.

Feriefondenes bestyrelser har nu taget stilling til de indkomne ansøgninger og der er sendt bevillingsskrivelser ud.

Kontakt til sekretariatet

I perioder er nogle af medarbejderne på tjenesterejser eller kurser/efteruddannelse. Vil du være sikker på din mail bliver læst så send den til imak@imak.gl i stedet for til enkeltpersoner

www.im

KINGULLERMIT

Lisbeth Frederiksen, IMAK

Meeqqat atuarfiat nalilersorneqartoq

Meeqqat atuarfiata nalilersorneqarnera, IMAK'ip sinniisunit 2013'imi piumasarineqarnera malillugu piviusunngortinneqartoq, allaffeqarfimmiunut siulersuisunullu soorunami ulapititsingaatsiarsimavoq.

Nalilersuinerup nalunaarusiarineqarnera saqqummersinneqartoq ilaatigullu IMAK'ip nittartagaani atuarneqarsinnaangorluni.

Nalunaarusiaq sinerissami ilaasortat ataatsimiinnerini sinniisullu ataatsimiinnerini oqaluuserineqassaaq.

Taakku saniatigut, nalilersuinissaq aallartimmat, suleqatigiissitaliarineqartoq nangilluni sulissaaq, eqimattatut suliniutit nalunaarusiami inerniliussat oqaluuserisassallugit. Suleqatigiissitaliaq Ilinniagaqarnermut Departementip, KANUKOKA'p IMAK'illu sinniisunit ilaaffigineqartoq.

Sinniisut ataatsimiinnissaat

Ataatsimiinnissaq Ilulissani apriliip 20. – 21. anut 2015 ingerlanneqassaaq atorussallu sinniisunit ilaasortanut martsip 20. ani 2015 tunioraaneqareerput. Ataatsimiinnissami tassani isumaqatigiissutissat pillugit piumasaqaatit sammineqarnissaat aatsaat 2017'imut kinguartinneqarnera peqqutaalluni, siunnersuutissat tunniussat ikittuinaapput.

Nalilersuinerullu nalunaarusiarineqarnera ataatsimiinnermi oqaluuserineqartussaaq, piffissamik sivisuumik atuiffiusaavoq. Ataatsimiinneq aallartippat ingerlaavartumik nalunaarutiniq tusagassiutinullu ilisimatitsissutiniq www.imak.gl ikkussiffigineqartartussaavoq.

Blokadi.

Ilaasortanut februaarip 25. ani martsip 31. anilu 2015 alakkani taaneqartoq Qeqqata Akademia blokadelarneqartoq.

IMAK'ip siulersuisuisa tamanna aalajangiussaraat, atorfillit inatsisitigut isumannaatsuumik pineqarnissaat qulakkeerniarlugu, siulersuisummi ilaasortat pisinnaattaffii akissarsianut atorfinitsitaanernullu tunngasut, taakkunungalu ilaasut soraarninngornissamat tunngasut atorfinitsitaanermulluunniit tunngasut pillugit eqqartuussisutiguugassaqaassappat qulakkeerisinnaannginnamik.

Aqutsisunik pikkorissaaneq

Decembarimi 2014 Ilulissani aqutsisunik pikkorissaasooqartoq. Pikkorissaaneq Departementip, Inerisaaviup, KANUKOKA'p IMAK'illu suleqatigiinnerisigut ingerlanneqartoq. Ilaaniarluni nalunaarfissaaq sivikikkaluartoq sineriak tamakkerlugu inunnit 49'nik ilaaffigineqarluni ingerlanneqartoq.

Pikkorissaaneq tunngaviumik pikkorissaaneruvoq, sulisunik aqutsinermi malittarisassat pingaernerutillugit sammineqarlutik. Pikkorissaaneq malitseqassaaq tulliani modul 2'mik pamersaanermut tunngasunik aqutsineq sammineqassalluni.

Aqutsisunut nutaanut pikkorissaanerit taakkorpiat aalajangersimasumik pikkorisaatissatut neqeroorutaassalsapput Institut for Lærings pikkorisaatissaanut ilaalerlutik. Pikkorissartissimasut oqaatigaat, pikkorissarnerminni sammisatit suliaminnut tulluurtuussut aqutsisullu nutaat tamarmik taakku pikkorisaatigisariaqaraat inassutigalugu.

Piffissami 1. aug. 2015 – 31. juulimut 2017 sinniisus-sanik qinersinissaq

Qinersineq aallartereerpoq. Siulersuisut "sinniisutoqaasimasut" qassit ingerlaqqissanersut nutaallu qassit ikkutis-sanersut paasiniariarunikkat aalajangiussavaat, siunissami sinniisut pikkorissarfissaat.

Feeriefondi.

Feeriefondip siulersuisuisa qinnuteqaatit tigumasatik missoreersimalerpaat akuerineqarsimasunullu akissutitit nassiussoreerlugit.

Allaffeqarfimmut attaveqarneq

Piffissap ilaani suleqativut angalasarpit, pikkorissarlutik ilinniaqqillutilluunniit. Maili nassiussavit atuarneqarnissaa qulakkiissagukku uunga nassiutissavat imak@imak.gl inunnut ataasiakkaanut nassiunnagu.

ak.gl

